…УХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 56 (7964)
МАРТЫН 4
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

Ниитын үйлэдбэри хүгжөөхэ хэрэгтэ туйлаhан амжалтамнай арадай бүхы ажахын бата үндэhэ hуури болохо үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые бүтээлгээ эршэмтэй түргэнөөр хүгжөөхэhөө гадна, мүн арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ, ниитын баялигые ехээр арьбадхаха, тиигээд манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулха замаар урагшаа үшөө холо дабшаха арга боломжо Советскэ гүрэндэ олгоно.

(СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдhээ).

…йлэдбэриие механизацилгада шухала анхарал табиха

…hан боложо үнгэрhэн КПСС-… XX съезд зургаадахи табанжэл… оронойнгоо арадай ажахын бү… hалбаринуудые эрид шууд хүг… …хэ талаар асари ехэ зорилго… …ые табиба.

…ургаадахи табанжэлдэ оронойм… социалистическэ промышленность саашадаа бүри ехээр хүгжэхэ… 1950 онойхитой сасуулхада, …0 ондо гурба дахин ехэ продукци …эдбэрилэгдэхөөр хараалагдана. …мышленна продукци үйлэд…рилгээр энэ зорилгые бэелүүл… ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые …анизацилгын шухала удхаша…тай байhан тухай СССР-эй Ми…стрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ …эр Н. А. Булганин съезд дээрэ …hэн элидхэл соогоо онсо тэмдэг…

…үнөө промышленна түрүү пред…ятинуудай хүдэлмэришэд, инже…рно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд …дукци үйлэдбэрилгээ дээшэлүү…, шэнэ табанжэлэй түсэбые ам…татайгаар бэелүүлхын тулада …дбэри дээрээ механизацилга үр…өөр хэрэглэхэ хэмжээ хараалжа …а. Ажал ехэтэй хүдэлмэриие …анизацилга ямар ехэ аша үрэ …эг байhаниинь бүгэдэндэ мэ…кэ. Жэшээ болгон Улан-Удын …үү предприятинуудай нэгэн бо…о модоной заводой хүдэлмэриие …ажа үзэе. Эндэхи хүтэлбэрилэг…, илангаяа инженерно-техничеcкэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэриие …плексноор механизацилгые ажа…аа эгээл гол шухала зорилго…дай нэгэн гэжэ тоолодог. Тиин …үргэлжэ энэ хэрэгтэ анхарал …долго хандуулдаг дээрэhээ тэ… гүрэнэй түсэбые hайнаар бэе…лжэ. Мүнөө заводто уhаар ерэ…модые хүдөөдэ гаргалгаhаа эхи…, тэрэниие конвейерээр хюрөө…мын цехтэ оруулха, хюрөөдэмэл …ые ватонуудта тээхэ хүрэтэр хү…эри механизмын хүсөөр хэгдэ… Ушар иимэhээ тус заводой кол…ив продукци үйлэдбэрилхэ та…хи табанжэлэйнгээ түсэбые бол…оонь хэдэн hараар урид дүүр…hэн. Мүн энэшье жэлдэ заво…ил графигаа холо уридлажа …на.

…эхэтэй хамта, республикымнай …мышленна олохон предприяти…дта үйлэдбэриин энэ шухала …удал хангалтагүйгөөр бэелүүлэг… Ажал ехэтэй хүдэлмэриие ме…зацилха талаар үйлэдбэриин …иенүүд болон бусад суглаануудые элдэб тогтоолнуудые батал…, хэмжээ-ябуулгануудые хараал… Теэд, тэдэнь бэелүүлэгдэнгүй… саарhан дээрээл үлэдэг байха… Хэнэйшье мэдэhээр, модо бэ…элэй промышленностьда меха…нуудые үргэнөөр, саг үргэлжэ …лэхэ хэрэгтэй ха юм. Юуб гэхэдэ, модо бэлэдхэлгэ ба шэрэлгэ эгээл ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэй нэгэн болоно. Гэбэшье, олохон леспромхозуудта отологдоhон модонуудые машинада, мүн вагонуудташье ашаалга дээрэ техникэ дүүрэн хүсөөрөө ашаглагданагүй. Хориин, Итанцын, Курбын леспромхозуудта гэшүүhэ тайрадаг электрохюрөөнүүд үсөөнөөр хэрэглэгдэнэ, дээдэ складуудай модо штабельда ябталха ба бусад ажал ехэтэй хүдэлмэри заримдаа гараар хэгдэжэ, ажалай бүтээсэ дээшэлнэгүй. Энэ мэтын дутагдалнууд дээрэhээ боложо, дурсагдагша леспромхозууд модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ графигhаа гээгдэжэ ябана.

Үйлэдбэриин гол шухала хүдэлмэринүүдые механизацилга гансахан леспромхозуудта муугаар ябуулагдана бэшэ, харин бусадшье предприятинуудта хангалтагүй. Улан-Удын шэлэй завод тус асуудалые амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаха аад, арга боломжоёо хүсэдөөр хэрэглэнэгүй. Эндэ нимгэн шэл мүнөө болотор гараар отологдоно. Тиихэдэ шэл хайлуулдаг, ехэнүүд пеэшэнүүдые түлихэ түлеэн мүн лэ гараар хахалагдадаг байhаар. Тэрэшэлэн нютагай промышленностиин зарим аймпромкомбинадуудта хирпиисэ үйлэдбэрилгэ ба модо хюрөөдэлгэ тон удаанаар механизацилагдана.

Үйлэдбэри дээрэ механизаци үргэнөөр хэрэглэнгүйгөөр ажалай бүтээсые саашадань дээшэлүүлхын аргагүй. Тиимэhээ предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха талаар уралан нарижуулга ба ухаалан зохёолгодо хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулха зэргэтэй. Гэбэшье, зарим хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэришэдэй оруулhан үнэтэ дурадхалые хэрэгсээнгүйгөөр үйлэдбэридэ нэбтэрүүлдэггүй байна. Иимэ хойрог ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй.

Предприятинуудай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ажахын шухала асуудал — механизацилгын хүдэлмэриие урагшатайгаар ябуулхын тулада үүсхэл ехэтэйгээр ажаллаха ёhотой. Тиигээл хадаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд соо хараалагдаhан зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлжэ шадаха байнабди. Жэлhээ жэлдэ үгтэжэ байдаг баян техникые зүбөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, тэдэниие саг болзор соонь заhабарилха хэрэгтэ эзэн ёhоор хандахые хүдэлмэришэн бүхэнhөө эригдэнэ.

Предприятинуудай партийна, профсоюзна, комсомольско организацинууд зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын тулада хүдэлмэришэдые социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха зэргэтэй.

ТЕЛЕГРАММА

Дээдэ тушаалта господин Урхо К. КЕККОНЕНДЭ Финляндиин Республикын Президентдэ

ХЕЛЬСИНКИ

Финляндиин Республикын Президентын тушаалда ороhонтойтнай …арамдуулан Таниие үнэн зүрхэнhөө амаршалаад, Финляндиин ара…аша туhада, манай оронуудай арадуудай хоорондохи хани барисаа …бэе бэедээ этигэлсэхэ ябадалые саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ Танай …л-ябуулгада тон эрхим амжалта туйлахыетнай хүсэнэб.

Танай урда тээ байhан Президентын эдэбхитэй оролдолгоор Совет… Союз Финлянди хоёрой хоорондо бүхөөр тогтоогдоhон хани бари… …ба харилсаа холбооной манай хоёр оронуудай арадуудай аша туhа… тэрэшэлэн Европодо эб найрамдал бүхэжүүлгын аша туhада саа… …а бэхижэхэ ба хүгжэхэ байhандань найдахыемни, господин Прези… …, зүбшөөгыт.

Советскэ Союзай ба Финляндиин Республикын арадуудай хоорон… …и хани барисаан хододоо бэхижэжэ, хүгжэжэ байг лэ.

К. Е. ВОРОШИЛОВ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ.

Москва, Кремль. 1956 оной февралиин 29.

ТЕЛЕГРАММА

Дээдэ тушаалта господин Ю. К. ПААСИКИВИДЭ

ХЕЛЬСИНКИ

Финляндиин Республикын Президентын тушаалhаа мүнөөдэр гара… байхадатнай Таниие гүн ехээр хүндэлжэ байhанаа, үнэн зүрхэнэй ха… барисаатай байхые ба эрхим hайниие хүсэхыемни зүбшөөгыт.

Финляндиин гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша Та хадаа Пре…дентын тушаалда байха зуураа, манай оронуудай хоорондо бэе бэедээ …йдалсаха, харилсаа холбоо тогтоохо талаар ехэ юумэ хэhэн байнат. …хадаа Финляндиин ба Советскэ Союзай арадуудай национальна ин…рестэ, тэрэшэлэн Европодо эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ харюуса… …гээшэ.

Бидэнэрэй хоорондо тогтоогдоhон үнэн зүрхэнэй хани барисаан саа…дааашье үлэхэ бээзэ гэжэ найдахыемни зүбшөөгыт.

Амгалан мэндэ, дорюун hайн, баяр баясхалантай байхыетнай Танда …ы зүрхэнhөө хүсэнэб.

Таниие ехээр хүндэлэгшэ.

К. Е. ВОРОШИЛОВ.

Москва, Кремль. 1956 оной февралиин 29.

Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Х. К. Хансен Москвада ерэбэ

Советскэ правительствын уряалаар Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Х. К. Хансен hамгантаяа, мартын 2-то Москвада ерээ. Гэгээрэлэй Министр Ю. Бомхольт hамгантаяа, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын генеральна секретарь Н. Свеннингсен, Данигhаа Югославиин Арадай Федеративна Республикада байдаг Посланник Р. Кьер, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын хэблэлэй таhагые даагша С. А. Кристенсен, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын секретарь Б. Ольсен, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын экономическа таhагай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ Х. Э. Тране, датска хэдэн журналистнууд тэрээнтэй хамта ерэлсээ.

СССР-hээ Данида байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Н. В. Славин мүн лэ Москвада ерэhэн байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов, СССР-эй Министрнүүд С. Ф. Антонов, В. Г. Бакаев, И. А. Бенедиктов, И. Г. Кабанов, В. В. Мацкевич, Н. А. Михайлов, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын орлогшонор А. А. Громыко, В. С. Семенов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Агаарай гражданска флодой Главна Управлениин начальник С. Ф. Жаворонков, ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. И. Бобровников, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Скандинавска оронуудай таhагые даагша М. Г. Грибанов, Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын баруун оронуудтай худалдаа наймаа эрхилхэ управлениин начальник Н. И. Чеклин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Протоколой начальник Е. А. Тарабрин, Москва городой комендант генерал-майор И. С. Колесников, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Протоколой таhагые даагшын уялгые дүүргэгшэ Л. Ф. Теплов, советскэ болон хариин оронуудай журналистнууд Даниин ба СССР-эй гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэhэн Внуковска аэродром дээрэ Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Х. К. Хансениие угтаа.

Даниин Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. Мёрк, Посольствын хүдэлмэрилэгшэд, СССР-тэ байдаг дипломатическа түлөөлэлгын зурганууды Толгойлогшонор Даниин Премьер-Министрые ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрые мүн лэ угталсаа.

...Н. А. Булганин, В. М. Молотов самолёт тээшэ ошоно. Х. К. Хансен, тэрээнтэй суг ябалсаhан хүнүүд Н. А. Булганинтай, В. М. Молотовтой хани ёhоор гараа барилсан мэндэшэлэлсэнэ. Тиигээд, угталгын үедэ аэродром дээрэ байлсаhан советскэ гүрэнэй ажал-ябуулагшадтай, дипломатическа корпусой гэшүүдтэй Х. К. Хансен танилсаа.

Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Х. К. Хансениие угталгын үедэ аэродром дээрэ хүндэтэ харуул табигдаhан байгаа. Мүн Даниин ба СССР-эй Гүрэнэй гимнүүд наадагдаа.

Аэродром дээрэ микрофоной үмэнэ Х. К. Хансен үгэ хэлээ.

Х. К. ХАНСЕНАЙ хэлэhэн үгэ

— Господин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ!

Советскэ Союзда ерэhэндээ ехээр баясаха зуураа, хани hайн уряалайнь түлөө советскэ правительстводо үнэн зүрхэнhөө баясхалан хүргэнэб.

Эдэ үдэрнүүдтэ танай үргэн ехэ орониие хараха, советскэ арадай ажабайдалтай танилсаха байhандаа бидэнэр баясанабди.

Би Советскэ Союзда түрүүшынхээ ерэбэб. Нацизмда эсэргүү дайнай үедэ баатаршалга гаргаhанайнь түлөө советскэ арадта датска правительствын болон датска арадай зүгhөө баясхалан хүргэхые хамагай түрүүндэ хүсэнэб. Советскэ арадай баатарлиг габьяануудые, тэрэнэй хохидол бэрхэшээлдэ орохые, дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүргэхэ ябадалда тэрэнэй туhа нэмэри оруулhые, тиигэжэ Даниин сүлөөлэгдэhые датска арад мартахагүй.

Манай хоёр орон нэгэ хилэтэй бэшэ юм. Гэбэшье, Даниин, мүн Советскэ Союзайшье хилэ Балтиин далайн эрье дээгүүр гарадаг юм. Техникын ехээр хүгжэнги мүнөөнэй үе сагта оронуудай хоорондохи зай улам богони боложо байдаг. Дани хадаа өөрынгөө бүхы түүхын үедэ бусад гүрэнүүдтэй амгалан ёhоной hайн харилсаатай байдаг юм. Манай географическа байдал, байгаалиин эрхэ байдал, нэгэн адли хараа бодол бусад арадуудтай хүршэ hайн харилсаатай байха арга олгодог. Энээндэ манай суднаар ябалга ехэ үүргэ дүүргэhэн байна.

Һүүлэй үедэ Даниин ба Советскэ Союзай хоорондо нюур нюураараа уулзажа харилсалга үргэдэhэн байна. Энэ хадаа хоёр орондо алиндашье туhатай байха, hанамжануудаа сэхээр мэдэлсэлгэ, үгэеэ hайнаар ойлголсолгодо хүргэхэ гэжэ би этигэнэб. Эгээн лэ иимэ зорилготойгоор Советскэ Союзда мүнөө ерээд байнаб гэжэ би тоолохо байнаб. Маанадай Советскэ Союзда ерэлгэ манай оронуудай хоорондо үни холоhоо хойшо тогтоогдоhон hайн харилсаае бэхижүүлгэдэ туhалха гэжэ би hананаб.

Дэлхэйн ба уласхоорондын хэдэ хэдэн томо асуудалнуудаар советскэ ба датска правительствонуудай ондо ондоо хараа бодол баримталдаг байhаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ, тэрэниие нюуhанай хэрэггүй. Зүгөөр, СССР ба Дани Нэгэдэмэл Нацанuудай Организацида ородог, тиихэдээ, эб найрамдал, аюулгүй байдал ба эрхэ сүлөө хангаха талаар Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин урдаа табидаг ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэбди гэжэ үгэеэ үгэhэн байна. Манай оронуудай хоорондо эгээн лэ hайн ба хани ёhоной холбоо барисаа байгуулхые Советскэ правительствошье, Даниин правительствошье хоюулан хүсэдэг байна.

Советскэ Союзда ерэхые Советскэ правительствын урихаhанай түлөө господин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Танда үшөө дахин баясхалан хүргэнэб. Манай хоёр арадуудта амгалан тайбан хүгжэлтые үнэн зүрхэнhөө эгээн лэ ехээр хүсэжэ байhанаа би элишэлэн мэдүүлнэб.

(ТАСС).

Н. А. Булганинтай Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр г-н Х. К, Хансен уулзаба

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинтай Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр господин Х. К. Хансен 1956 оной мартын 2-то уулзаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа.

Даниин Гэгээрэлэй Министр г-н Ю. Бомхольт, Данигhаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол г-н А. Мёрк, Данигhаа Югославида байдаг Онсо посланник ба Бүрин эрхэтэ министр г-н Р. Кьер, Даниин МИД-эй генеральна секретарь Н. Свеннингсен, Премьер-Министр Х. К. Хансентай хамта ябалсаа.

СССР-hээ Данида байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Н. В. Славин, СССР-hээ Данида байдаг Посольствын советник А. С. Каплин уулзалга дээрэ байлсаа.

(ТАСС).

В. М. Молотовтой Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Х. К. Хансен уулзаа

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотовтой Даниин Премьер-Министр ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Х. К. Хансен мартын 2-то уулзаба.

Гэгээрэлэй Министр Ю. Бомхольт, Данигhаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. Мёрк, Данигhаа ФНРЮ-дэ байдаг Посланник Р. Кьер, Даниин МИД-эй генеральна секретарь Н. Свеннингсен Премьер-Министр Хансентай хамта ябалсаа.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо В. С. Семенов, СССР-hээ Данида байдаг Посол Н. В. Славин, СССР-эй МИД-эй Скандинавска оронуудай Таhагые Даагша М. Г. Грибанов уулзалга дээрэ байлсаа.

(ТАСС).

КПСС-эй XX СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИИЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТУЛА БҮХЫ ХҮСЭЕЭ ЭЛСҮҮЛЭЕ!

Табанжэлэй даалгабариие болзорhоонь урид дүүргэхэбди

КОХТЛА — ЯРВЕ (Эстонско ССР), мартын 2. (ТАСС). «Кохтла-Ярве» комбинадай газосланцева заводой коллектив КПСС-эй XX съездын үедэ предприятиингаа проектнэ хүсые дабажа, нилээд ехэ амжалта туйлаа. Газ абагшад мүнөө түсэбhөө гадуур олон мянган кубометр газ үдэр бүри үгэнэ.

Партиин XX съездын хаагдаhанда зорюулагдажа, заводто болоhон митинг дээрэ слесарьнүүдэй бригадир И. Курлыков үгэ хэлэбэ.

Бүхы арадуудтай амгаланаар ажаhууха гэhэн советскэ хүнүүдэй хүсэл эрмэлзэл манай түрэл партиин шиидхэбэринүүд соо харуулагданхай,—гэжэ тэрэ хэлэнэ.—Съездын дүнгүүдые бүхы зүрхэнhөө hайшааха зуураа, зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэбди гэжэ партияа найдуулнабди.

—Газова промышленностиие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхые партимнай уряална,—гэжэ пеэшэнгэй цехын начальник Г. Агабабов хэлэнэ.—Манай республика дотор табанжэл соо сланецуудhаа газ абалга 1,7 дахин ехэдхэгдэхэ ёhотой.

Газ абагшад ашатлагдаагүй шэнэ резервнүүдые хэрэглэжэ, партиингаа уряада харюусана. Заhабарилгын туогаар комплексно бригаданууд эмхидхэгдэжэ, газ гаргадаг камерна пеэшэнгүүдые урдынхида орходоо хоёр дахин түргэнөөр заhаха, тиигэжэ сүүдхэ соо газ абалгые хэдэн арбаад мянган кубометрээр дээшэлүүлхэ арга олгогдобо.

Манай уялганууд

Коммунистическэ партиин түүхэтэ съездын шиидхэбэринүүдые бүхы советскэ арад, тэдэнэй тоодо манай артелиин гэшүүд үдэр бүриинмнай ажал-ябуулгын программа гэжэ тоолоно. Арадай ажахын бүхы hалбаринуудые хүгжөөхэ, советскэ хүнүүдэй ажабайдалаа улам ехээр дэбжээхэ арга нүхэсэлнүүд, харгы замууд партиин ЦК-гэй тоосоото элидхэл соо, СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд соо заагдаа. Партиин заахан замаар ябажа, бидэнэр КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлэлсэхээр бэлэн байнабди.

Партиин XX съездын тогтоолнуудаар зоригжоhон «Боевик» артелиин гэшүүд ажалайнгаа эршые улам шангадхан хүдэлмэрилнэ. Продукци үйлэдбэрилэн гаргаха январь ба февраль hаранuудай түсэбүүдые манай артель үлүүлэн дүүргээ. Сабхи оёдог цех (начальнигынь нүхэр Борисов) илангаяа hайнаар хүдэлмэрилдэг. Февраль hарынгаа түсэбые энэ цех 133 процент дүүргээ.

Бидэ амжалтаяа бүри арьбадхан ажаллахабди. Энэ жэлэй нэгэдэхи квартал соо манай артель 205 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилхэ түсэбтэй. Тэрэнээ үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ шиидээбди. Ондоогоор хэлэбэл, нэгэдэхи квартал соо 230 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдэхэ байна. Энэ уялгаяа мартын 23-да дүүргэхээр оролдожо байнабди.

В. Кайгородов, Сэлэнгын аймагай «Боевик» гэжэ промартелиин түрүүлэгшэ.

Шэнэ продукци үйлэдбэрилнэ

Олзоборилгын кооперациин «Коминтерн» гэжэ артелиин коллектив Улан-Удэдэхи артельнүүдэй дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүү hууринуудай нэгые эзэлэн, КПСС-эй XX съездые угтаhан байгаа. Артелиин хүдэлмэришэд энэ жэлдэ нёдондонойхиhоо hураггүй ехэ продукци үйлэдбэрилхэ түсэбтэй.

Энэ жэлэй январь, февраль hарануудта артелиинхид хэдэн мянган түхэригэй продукци түсэбhээ гадуур үйлэдбэрилөө. Мүнөө энэ коллектив шэнэ продукци—хүүгэдэй дулаан ботинка, пальто түрүүшынхеэ үйлэдбэрилжэ эхилбэ. Гутал оёдог мастернууд нүхэд Лавриков, Сучков, Очиров, тэрэшэлэн хубсаhа оёошод нүхэд Корчагина, Буржапова гэгшэд үндэр бүтээсэтэ ажалаараа коллектив соогоо түрүүлжэ ябана.

Артелиин коллектив эдэ үдэрнүүдтэ партиин XX съездын материалнуудые ехээр hонирхон шудалха зуураа, ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлжэ байна.

А. Плавинский.

Холын малшадай баяр

ЦАКИР. (Телефоноор абтаба). Эдэ үдэрнүүдтэ республикын холын аймагуудай нэгэн болохо Закаменай аймагай колхозууд, предприятинууд болон эмхи зургаануудай ажалшад түрэл Коммунистическэ партиингаа XX съездын материалнуудтай тон ехэ hонирхолтойгоор, баяр баясхалантайгаар танилсана.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо олон зоной хабаадалгатай митинг боложо, колхознигууд съездын материалнуудтай ехэ hонирхолтойгоор танилсаа. Эндэ үгэ хэлэhэн хүнүүд ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа hүүлэй жэлнүүдтэ түрэл партиингаа гаргаhан айхабтар ехэ анхарал оролдолгоорнь угаа ехээр баясан ажаллажа байhан тухайгаа хэлэбэ.

Мүн тэрэшэлэн Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо митинг боложо, партиин айкомой инструктор нүхэр Лыгденов КПСС-эй XX съезд тухай тобшо мэдээсэл хээ. Колхознигууд Найданов, Доржиев, Бадмаев болон бусад үгэ хэлэжэ, парти, правительствынгаа дотоодын ба гадаадын политикые хододоо hайшаажа, үнэн зүрхэнhөө дэмжэжэ байдаг тухайгаа хөөрэбэ.

Колхозуудта митингүүд боложо үргэлжэлhөөр. Холын отара болон гүүртэнүүдтэ агитаторнууд гаража, малшадые съездын материалнуудтай танилсуулна.

Холын аймагай малшад түрэл Коммунистическэ партиингаа XX съездын шиидхэбэринүүдые айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба.

М. Гармаев, КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша.

ХҮДӨӨГЭЙ БАРИЛГЫН ШУХАЛА АСУУДАЛНУУД

Бурят-Монголой хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын бүхы һалбарииие эрид хүгжөөхэ тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые, Парти, Правительствын бусад шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, һүүлэй жэлнүүдтэ колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхын тула нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. Малажал ба тарянанажалые саашадань хүгжөөлгэдөө колхозуудай туйлаһан үрэ дүнгүүд һаяхан болоһон үнгэрһэн областной партийна конференци дээрэ үргэнөөр харуулагдаһан байна. Тиимэһээ колхозуудай һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо ба гэр байрын барилга хэхэ зорилгонууд тухай энэ статья соо тогтохо хүсэлэнтэйб.

Манай арадай культурно-ажабайдалай улам ехэ боложо байгаа эрилтэнүүдые хангалгатай холбоотой туладаа энэ асуудал мүнөө үедэ тон шухала болоод байна. КПСС-эй XX съездэдэ хэһэн манай партиин Центральна Комитедэй тоосоото элидхэлэй «Колхозуудтахи барилга тухай» гэһэн тусхай бүлэг соо хүдөөгэй барилгын зорилгонууд тушаа партийна, советскэ организацинуудай анхарал хандуулагдаһаниинь дэмы бэшэ юм. КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Олоншог колхознигууд таарамжагүй муу гэрнүүдтэ байдаг. Тэдэнэй байра байдалые нилээд ехээр һайжаруулхын тулада үшөө горьтойхон юумэ хэхэ хэрэгтэй байна. Хүдөөгэй олохон районуудай туйлай үргэн уужам газарнуудай харгыгүй байһан энэ үнгэрһэн үеын иимэ үлэгдэлтэй эбсэжэ байхын аргагүй. Үйлэдбэриин хүгжэлтын интересүүд ходоодоо түрүүшын ээлжээндэ табигдаха ёһотой байһаниинь мэдээжэ. Мүн тэрээнтэй хамта, үйлэдбэриин ургалтын үндэһэ һуури дээрэ, колхозуудай нииитын ажахын дэбжэлтын үндэһэ һуури дээрэ байрын гэрнүүдые болон культурна гуламтануудые бариха хэрэгые үргэнөөр эрхилхэ таатай зохид арга боломжо бии боложо байна».

Партиин Центральна Комитедэй энэ заабарииие советскэ арад бүхы зүрхэнһөө һайшаан угтаа. Ажабайдалымнай һайжаруулха тушаа түрэл партимнай үшөө нэгэ шэнэ анхарал оролдолго гэжэ ажалшад энээниие ойлгоно. Ажалшадай культурно-ажаһуудалай улам ехэ боложо байгаа эрилтые саашадань бүхы хэмжээтээр хангаха тухай партиин эсэшэгүй анхарал оролдолго хадаа агуу ехэ Эхэ оронойнгоо аша туһада ажалай шэнэ баатаршалгануудта тэдэниие зоригжуулна.

Курумканай аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шидхэбэринүүдтэ ажал хэрэгээрээ харюусан, бии байһан дүй дүршэлөө хэрэглэн, үйлэдбэриин, культурно-ажабайдалай, мүн колхознигуудта гэр байрын барилганууддые бариха, һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо дэлгэрэнгы түсэб баталан абаа. Курумканай колхознигууд мүнөө жэлдэ үйлэдбэриин барилгануудһаа гадна, малшадай байха хоёр байратай 11 гэр, нииитын 15 бани, 15 культбаза, үхибүүдэй 2 ясли, 100 һурагшадай байха һургуулиин интернат, 200 һууритай клуб барихаар хараална. Тэрээнһээ гадна, һуурин газарнуудые сэсэрлиг садуудтай болгохо хэмжээ хараалаа. Барилгын түсэбые дүүргэхын тула аймагай колхозууд 24 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ шэрээд, барилгын бусад материал бэлэдхэжэ байнхай. Барилгын саг үргэлжын бригаданууд бэхижүүлэгдэнэ. Колхозуудта Баргажанай МТС ехэ туһа хүргэхэ байна.

Закаменай аймагай колхознигууд үнэтэ үүсхэл гаргаа. Малшадай ажаһуудалые һайжаруулгада анхаралаа хандуулан, тэдэнэр мүнөө жэлдэ фермэнүүдтэ 6 культбаза, 2 бани болон бусад барилгануудые бодхоохо гэжэ шиидэбэ.

1954 оной һүүл багаар манай республикын Верховно Совет «Һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо, колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудта культурно-ажаһуудалай, байрын гэрнүүдые бариха тухай» дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа һэн. Гэхэтэй хамта, тус тогтоолые бодотоор бэелүүлхын түлөө зохихо хүдэлмэри нютагуудтахи ба республиканска советскэ органуудай ябуулаагүй дээрэһээ энэ шиидхэбэри хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна.

Гэхэ зуура, һүүлэй жэлнүүдтэ манай колхозууд үйлэдбэриин һайн барилгануудые, мүн тэрэшэлэн колхознигуудай байрын гэрнүүдые олоор барна. Жэшээлхэдэ, гансахан үнгэрэгшэ жэлэй турша соо республикын колхозуудта малай 293 һайн байранууд, үйлэдбэриин 230 элдэб барилганууд, 300 мянган тонноһоо дээшэ багтаамжатай олон силоснэ барилганууд бодхоогдоһон байна.

Эдэ бүгэдэ хадаа түрүүшын һайн үрэ дүн, имагтал шухала хэрэгтэй түрүүшын алхам гээшэ. Колхозно үйлэдбэриин саашадаа хүгжэхэ бүри үйлэдбэриин һайн барилганууд улам олоор хэрэглэгдэдэг болохо юм. Гэбэшье, малай байрануудые, нииитын ажахыда тон хэрэгтэй бусад барилгануудые бариха хэмжээ-ябуулгануудаа таһалдуулһан колхозууд манайда үшөөл олон бии. Тиимэһээ үйлэдбэриин барилгануудые олоор бодхоохо гээшэ бүхы колхозуудай, илангаяа энэ хэрэгые хангалтагүйгөөр ябуулжа байһан колхозуудай гол анхаралда байха ёһотой.

Д. ЦЫРЕМПИЛОН, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ

Тиихэтэй хамта, манай колхозууд культурно-ажаһуудалай барилганууддые үргэнөөр ябуулха, тосхонууд ба нютагуудые болбосон түхэлтэй болгохо бүхы арга боломжотой байгаа, байнашье. Энэ хэрэгтэ анхаралаа хүсэд хандуулһан колхозууд нилээд амжалта туйлаа. Һүүлэй жэлнүүдтэ культурно-ажаһуудалай ба байрын гэрнүүдые олоор бариһан колхозууд аймаг бүхэндэ шахуу бии юм. Жэшээнь, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Очиров), Маленковой нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Мункожапов), Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Гомбоев), Түнхэнэй аймагай «Путь коммунизма» (түрүүлэгшэнь нүхэр Холбоев), Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыбиков) болон бусад олон колхозууд һүүлэй жэлнүүдтэ үйлэдбэриин ехэ барилга хэхын хажуугаар культурно-ажаһуудалай барилга үргэнөөр ябуулаа, колхозно центрнүүдээ болбосон түхэлтэй болгоо.

Гэбэшье, республика дотор бүхы дээрээ хүдөө нютагуудтахи барилгын хэрэг үшөөл муу байһан зандаа. Энэ талаар Хориин, Кабанскын ба бусад аймагуудай колхозууд илангаяа ехэ гээгдэлтэй.

Хүдөө нютагуудтахи барилгын ба тэдэниие болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгэй иимэ хангалтагүй байһан ябадалтай саашадаа яабашье эбсэжэ болохогүй. Колхозуудтахи барилгын хэрэгые һайнаар ябуулха, тэрээндэ аймагуудай бүхы олониитын анхаралые хандуулха, энэ хэрэгые зүн дэгээн орхиһон ябадалые болюулжа, тэрэниие һайнаар эмхидхэхэ саг ерээ. Хүдөө нютагуудта барилга, илангаяа культурно-ажаһуудалай барилга зарим ушарта түсэбгүйгөөр ябуулагдана, теэд нютагуудтахи партийна, советскэ органууд эдэ дутагдалнуудта анхаралаа хүсэд хандуулнагүй.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл соо заагдаһан заабарииие хүтэлбэри болгон, аймгүйсэдкомууд колхозуудай правленинүүдтэй, сельскэ, сомоной Соведүүдтэй хамтадаа бүхы һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо, байрын гэрнүүдые бариха ба заһаха, мүн тэрэшэлэн колхознигуудай буусa шадарай барилга хэхэ тушаа бодото хэмжээнүүдые ойрын үдэрнүүдтэ зохёохо ёһотой. Тиихэ зуураа, барилга хэхэ нютагай материалнуудые колхозуудтань бэлэдхэхэ, барилгын мэргэжэл ехэтэй бригаданууддые байгуулжа, тэдэниие хэрэгтэй түхеэрэлтэнүүд болон зэр зэмсэгүүдээр хангаха асуудал хаража үзэхэ, барилгада ба тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ мүнгэн зөөри һомолхо шухала. Нютагай эрхэ байдал ба арга боломжотой зохилдуулан, гэр байра барихадань колхознигуудта бүхы хэмжээгээр туһалха, барилгые түлөөһөөр хангаха тушаа нүхэр Н. С. Хрущевой һайшаан дурадхаһан гурбан аргые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Үнэхөөрөөшье, манай олохон колхозуудта байрын гэрнүүдые барихын тула колхознигуудай ажалта үдэртөө абаһан мүнгэнһөө тусгаар фонд бии болгохо гү, али артелиин олзо доходһоо мүнгэ элсүүлжэ болохо байна. Мүн колхознигуудай мүнгэндэ колхозой мүнгэ нэмээжэ гэрнүүдые барижа болохо.

Үйлэдбэриин, культурно-ажаһуудалай барилга хэхэ, тосхонууд ба нютагуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгые амжалтатайгаар шиидхэхын тула республикын колхозууд ехэ арга боломжотой гээшэ. Гэбэшье, энэ талаар бии байһан ехэ резервнүүд ба арга боломжонууд байгша оной хэмжээ-ябуулганууд соо хараалатдаагүй байшоо.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Парти, Правительствын абаһан хэмжээнүүдэй ба манай ажалшадай шэн зоригтойгоор ажаллаһанай ашаар олонхи колхозууд олзо доход нилээд ехээр абадаг болоо. Энэ хадаа үйлэдбэриин барилганууддые хэхын хажуугаар үхибүүдэй садуууд ба яслинуудые, нарайлалгын гэрнүүд, хилээмэ баридаг газарнууд, нииитын банинууд, клубууд, үтэлһэн колхознигуудай байха гэрнүүдые, холын гүүртэ болон отаранuудта хүдэлдэг малшадай байха хамтын байрануудые олоор бариха арга олгохо байна. Колхозуудай нииитын ажахын ургахатай ба хүгжэхэтэй хамта, мүн колхознигуудай олзо доход ехэ болоно. Жэшээ болгон, Түнхэнэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозые абажа үзэе. Энэ колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ нииитынгээ ажахыһаа 2 миллионһоо дээшэ түхэригэй олзо доход абаа. Колхознигуудынь ажалта үдэр бүхэндөө 8 түхэриг 50 мүнгэ олоһон байна. Олзо доход жэлһээ жэлдэ улам бүри ехээр абажа байһан колхозууд республика доторнай олон юм.

Аймагай Соведэй гүйсэдкомууд эдэ арга боломжонуудые хараадаа абажа, колхозой центрнүүдые, колхознигуудай буусануудые болбосон түхэлтэй болгохо, культурно-ажаһуудалай ба байрын гэрнүүдые бариха хэрэгтэ колхозуудай болон колхознигуудай мүнгэн зөөри хэрэгтэй болохо зэргээр элсүүлхэ тушаа бодомжолхо ёһотой. Республикын олохон колхозууд энээниие хүшэ хүрэхэ байна. Гэбэшье, бии байһан арга боломжонууд тон дутамагаар хэрэглэдэнэ. Зарим ушарта аймагай, сельскэ болон сомоной Соведэй гүйсэдкомуудай ба МТС-үүдэй дирекциин зүгһөө эмхидхэлэй хүдэлмэриин һулаар ябуулагдадаг байһанаар энэ тайлбарилагдана.

Колхозуудта байрын гэрнүүдые бариха ба заһаха тухай асуудал мүнөө юундэ иимэ хурсаар табигданаб? Нэгэдэхеэр, энэ хадаа хүдөө ажахын үйлэдбэриин саашанхи хүгжэлтэтэй, хүдөөгэй ажалшадай материальна ба культурна байдалай улам саашадаа һайжарха ябадалтай таһаршагүй холбоотой юм. Хоёрдохёор, һүүлшын хоёр жэл соо республикын колхозуудта 6 мянга гаран хүн гэшүүдынь боложо ороо, хүдөөдэ ажаллахаяа 500 шахуу мэргэжэлтэд ошоо. Тэдэнэй олонхинь мүнөө болбосон түхэлгүй, уйтан гэрнүүдтэ байна. Колхоздо орохо хүсэлэнтэй үшөө олон айлнууд бии, теэд хүдөөдэ гэр байрын дутамаг дээрэһээ тэдэнэр мүнөө дээрээ ороногүй. Тиихэдэ олохон һуурин газарнууд, колхозуудай гэр байранууд нилээд заһагдахаар ба һайжаруулагдахаар болонхой.

Энээнтэй дашарамдуулан, республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи колхозуудай барилгын управлени (начальнигынь нүхэр Сметанин) хүдөөгэй барилгые үшөөл тон муугаар хүтэлбэрилнэ, колхозуудта миин лэ техническэ туһаламжа үзүүлгээр хүдэлмэрээ хизаарлана гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Мүн хүдөөгэй барилгын иимэ хангалтагүй байһанай түлөө республикын Министрнүүдэй Соведэй барилгын ба архитектурын хэрэгые эрхилдэг управлени нүхэр Шотин түрүүтэйгээр ехэ зэмэтэй юм. Энэ управлени колхозно центрнүүдые бариха проект зохёоходонь нэгэшье колхоздо ямар нэгэн ёһотой туһаламжа үшөө үзүүлээдүй байһаар.

Мүнөөнэй архитектурын эрилтэдэ ба колхознигуудай культурна эрилтэдэ тааралдахаар жэшээтэ һайн колхозно центр манайда үшөө үгы гэжэ хэндэшье мэдээжэ. Колхозой олохон тосхонууд мүн уһаар тон дутамаг байдаг. Заримдаа манай проектнэ ба барилгын организацинууд һуурин газарнуудай саашадаа хүгжэхэ ябадалтай зохилдуулангүй, колхозно центрнүүдые барилга түсэблэдэг байна. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ, бусадшье аймагуудай зарим томо колхозуудай артелиингээ центрнүүдые бариха газараа мүнөө хүрэтэр олоогүй байдагынь бүгэдэндэ мэдээжэ.

Колхозой һуурин газарнуудые бариха ба болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгые оройдоо мартажархиһан республикын Хүдөө ажахын министерство мүн лэ ехэ зэмэтэй байна. Нютагай промышленностиин, олзоборилгын кооперациин ба түлишын промышленностиин управлениин предприятинууд колхозуудай барилгада ехэхэн туһа хүргэжэ шадаха, хүргэхэшье ёһотой. Тэдэнэр стандартна гэрнүүдые, барилгын бусад хэрэгсэлнүүдые ехээр бэлэдхэхэ, барилгын нютагай материалаар колхозуудые хангаха уялгатай.

Мүнөө хаа хаанагүй ажалшадай суглаанууд боложо, депутадууд һунгагшадайнгаа урда тоосоно. Энээнтэй дашарамдуулан, хүдөөтэй барилгые һайжаруулха ба тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгые мүнөөдэрэй тон шухала зорилго болгон табиха, ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй хүдэлмэри тушаа һунгагшадай шүүмжэлхы тэмдэглэлнүүдые, тэдэнэй дурадхалнуудые дуулаха хэрэгтэй.

Һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо, культурно-ажаһуудалай ба гэр байрын барилгануудые хүдөөдэ улам үргэдхэхэ гээшэ хүдөө ажахын бүхы һалбарииие эрид хүгжөөхэ, манай колхознигуудай, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй материальна ажана байдалые, культурна хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ тушаа КПСС-эй XX съездын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ туһалха байна.

Колхозуудта барилгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулая!

Республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Курумканай аймагай колхознигуудай, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Коммунистическэ общество байгуулгын агуу ехэ хүдэлмэринүүдэй дүнгүүдые гаргаха зуураа, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съезд ороной хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ харгы замуудта тон ехэ анхарал хандуулаа.

КПСС-эй ЦК-гэй тоосоото элидхэл тушаа резолюцинууд дотор, мүн тэрэшэлэн 1956—1960 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа съездын Директивэнүүд соо саашадаа ороной хүдөө ажахын бүри хүсэтэйгээр хүгжэхэ асари ехэ программа табигдаа. Манай партиин гол хараа шугамые нэгэн һаналтайгаар һайшааха зуураа, бидэнэр, Курумканай аймагай эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд, механизаторнууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд энэ жэлдэ хүдөө ажахын бүхы культурануудай баян ургаса хуряахын, нииитын малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула ерэхэ хабарай тарилгада жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэбди, мүн малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхэбди гэжэ үгэеэ үгэнэбди. Энээнэй ашаар орооһо тарая, мяха, һү, нооһо болон хүдөө ажахын бусад продукнуудые абаха талаар табанжэлэй түсэб соо табигдаһан даалгабарииие ойрын хоёр жэл соо уридшалан дүүргэхэ арга манда олдохо байна.

Малажал хадаа манай колхозуудай нииитын ажахын гол һалбари юм. Малһаа ашаг шэмэ ехээр абахын тулада тэжээлэй база байгуулхатаяа хамта нииитынгээ бүхы малые дулаан һайн байраар хангаха хэрэгтэй.

Энэ талаар бидэнэр зарим тэды дүй дүршэлтэйбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай колхозуудта 700 үнеэдэй байха 8 типовой байра, 525 тугалай байха 6 байра, тус тустаа 700 хонидой байха 14 байра, туулайнуудай нэгэ байра, зүгын гэрнүүдые хадагалха нэгэ байра, 11 мянган тонныш багтаамжатай 55 силоснэ барилганууд, цементээр жэлэгдэһэн хушалтатай 10 ток, тарая хадагалха склад, 8 бани, 100 гэр баригдаа.

Энэ амжалта хайшан гээд туйлагдааб гэхэдэ, манай колхоз бүхэндэ түхэрэгэн жэл соо барилга хэжэ байдаг барилгын тусхай бригада бии юм. Бүхы шэнэ барилгануудые бидэнэр нютагайнгаа материалнуудаар: модоор, шулуугаар болон хирпиисээр хэнэбди. Тиигэжэ барилга үнэ сэн багатайгаар хэгдэдэг.

Гэбэшье, хүсэд һанаа амаршахаар бүхы юумэн туйлагдашоо бэшэ. Манай хүдэлмэридэ мүн горьтойхон дутагдалнууд бии, барилгые түргэдхэхэ бүхы арга боломжо хэрэглэгдэнэгүй.

Өөһэдынгөө арга боломжонуудые хараадаа абан, 1956 ондо барилга хэхэ түсэбөө болзорһоонь уридшалан дүүргэжэ, ерэхэ үбэлжэлгын эхилтэр 1000 үнеэнэй байха 8 байра, тэрэ тоодо үнеэдэй 4 рядаар байха 2 байра, 780 тугалай 8 байра, 14 мянган хонидой байха 21 типовой байра, 200 гахайнуудай 4 байра, гахайнуудай зунай хоёр байра, тэжээлэй 4 кухни, мал искусственна аргаар үрэжүүлхэ 3 пункт, 2 овощехранилищи барижа, ашаглалгада оруулха социалистическэ уялга абабабди. Энэ түсэбөө дүүргээд байхадаа бидэнэр бүри мүнөө жэлдэ ехэ малаа бултыень типовой байраар хангажа шадаха байнабди.

Энэ хүдэлмэриин хажуугаар аймагай колхозуудта бии байгаа барилганууд дээрэ нэмэлтэ болгон иимэ барилганууддые: үнеэн бүхэндэ 6 тонно хүртэхөөр силос дарахада хүсэд хүрэхынь тула 300 тонныш багтаамжатай силоснэ барилганууддые, цементээр жэлэгдэһэн 5 ток, тарянай 3 склад, 40 автомашинын багтаамжатай 6 гараж барихабди, һүнэй-товарна 6 мэдэ ажал ехэтэй бүхы хүдэлмэриинь механиз хабди.

Тиихэдэ Ленинэй, Калининай, Хрущевой, К болон Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта то шүрэб гаргаха станогууд болон электрогагналгы регадууд тодхогдохо юм.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй культурно-аж далые һайжаруулхын тулада хоёр байратай 11 тус бүридэнь нэгэ айлай һууха 56 гэр, 15 бан культбаза болон улаан булангуудые, үхибүүдэй ясли барихаар хараалнабди. Тэрэнһээ гадна Мо вой нэрэмжэтэ колхоздо 100 һурагшадай байха хамтын байра, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо һууритай нэгэ клуб, Молотовой нэрэмжэтэ кол нэгэ больница баригдаха. Мүн Баргажанай М 350 һууритай нэгэ клуб баригдаха байна. Бари энэ хүдэлмэриин хажуугаар тосхонуудые шэм гоёохо ба ногоорүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри х хэ юм.

ГЭС-эй барилгашадай коллективтэй хамта оной һүүл багта 300 киловатт хүсэтэй колхоз хо дын Курумканай ГЭС-эй шэнэ турбинные ашагл да оруулха, харин 1957 оной гурбадахи квар хамтадаа 600 киловатт хүсэтэй энэ ГЭС-эй бари гүйсэд дүүргэхэ уялга абанабди.

Эдэ барилгануудта хүсэд хүрэхэ 24 мянган кубо барилгын модо бэлдэжэ зөөхэбди. Эдэ хүдэлмэри тэ, мүн тэрэшэлэн малажалай ажал ехэтэй хүд рииие механизацилгада МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд хитэйгээр хабаадалсаха байна. Энээнэй тулада тэмнай комплексно хоёр бригада, барилгын мате бэлдэхэ ба зөөхэ бригаданууд колхоз бүхэнд хидхэгдээ.

Барилгын хүдэлмэрииие амжалтатайгаар ябуу тулада аймагайнгаа колхозуудта 180 барилгаш тэрэ тоодо бетонщигуудые, пеэшэн хэдэг хүнү шулуушадые, модоной дархашуулые болон эле гүүдые һургажа бэлдэхэбди.

Хараалагдаһан энэ түсэбые дүүргэхын тулада хэн хүсэ гаргаха, аймагай колхозууд болон МТ доторой бүхы арга боломжонуудые элсүүлхэ хэр болоо. Бидэнэр, Курумканай аймагай колхозни МТС-эй хүдэлмэришэд болон хүдөө ажахын мэрг тэд абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада бүхы хүсэ далаа гаргахабди гэжэ үгэеэ үгэхэтэеэ хамта, фе нүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механиз лалсан, малай, үйлэдбэриин болон культурно-аж далай байрануудай барилгые үргэн далайсата ябуулхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэ дэлгэрүүлыт гэжэ республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдые уряалнабди. Эдэ бүгэдэ малай ашаг шэмые горьтойгоор дээшэлүүлгэдэ, һо тарянай ажахые хүгжөөлгэдэ, малшадай турно-ажаһуудалые һайжаруулгада туһалха гэж дэнэр этигэнэбди.

Энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэ х 1956—1960 онуудта СССР-эй арадай ажахые хү хэ зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь дүүргэхын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэ манай нэгэ е туһа нэмэри болохо байна.

Энэ Хандалга Курумканай аймагай ко нигууд болон МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй тын суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлс баталагдаба.

КПСС-эй ОБКОМДО

Республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Курумканай аймагай колхозни МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хандаһан Хандалга т

1956 ондо малай байрануудые, культурно-ажаһуудалай болон үйлэдбэриин барилганууддые, силоснэ түхеэрэлтэнүүдые бариха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлээ гэжэ Курумканай аймагай эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудай, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хандаһан Хандалгые КПСС-эй обком һайшаагаа.

Тиигээд 1956 ондо барилга хэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүртэхэ хэрэгтэ тэдэнэй эдэбхиие элсүүлэн, хамтын суглаанууд дээрэ колхознигуудай, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дунда энэ Хандалгые зүбшэн хэлсүүлхэ гэжэ КПСС-эй айкомуудые партиин обком уялгалба.

Мүн тэрэшэлэн республикын хозуудта барилгын хүдэлмэрин ябаса тухай газетэнүүдэй хуу нууд дээрэ болон радиогоор жуулан үргэнөөр харуулжа б гэжэ «Бурят-Монгольская пра «Бурят-Монголой үнэн» газет дэй редакцинууд, Культурын м терствын радиоинформациин т уялгалагдаа.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДТА ҺҮ ҺААЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ 1956 ОНОЙ МАРТЫН 1-нэй МЭДЭЭН

Эзэлһэн һууринь: 1956 оной мартын 1-дэ	Эзэлһэн һууринь: 1956 оной февралиин 20-до	Аймагууд	Һү һааха түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	1955 онтой сасуулхада һү һаалгын дээшэлһэн процент	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр): 1955 оной 5 һара соо	1956 оной 5 һара соо	1955 оной февральда	1956 оной февральда	Тэрэ тоодо февраль һарын һүүлэй 10 хоног соо
1	1	Зэдын	19,3	173,0	103	218,7	25,0	54,7	17,7
2	2	Сэлэнгын	18,9	124,3	204	292,5	49,0	72,5	23,1
3	3	Хориин	17,4	195,0	95	207,0	22,0	58,0	24,9
4	4	Тарбагатайн	17,4	144,6	213	297,4	59,0	108,4	38,0
5	6	Иволгын	16,7	135,0	182	241,0	52,0	74,0	25,0
6	7	Прибайкальска	16,7	123,4	297	340,9	95,0	110,9	36,6
7	5	Кяхтын	16,6	196,2	105	219,7	16,0	52,7	18,1
8	8	Яруунын	15,8	165,6	131	224,2	41,0	54,2	21,0
9	10	Кударын	15,3	139,6	147	228,0	32,0	48,0	16,0
10	9	Бичурын	14,8	134,2	137	204,6	36,0	42,6	13,3
11	11	Кабанскын	14,0	173,5	142	249,0	33,0	67,0	20,9
12	12	Мухаршэбэрэй	13,5	170,9	98	182,2	13,0	45,2	15,4
13	15	Зэдграйн	13,5	121,5	138	189,2	34,0	66,2	24,4
14	13	Түнхэнэй	13,3	181,7	99	176,0	23,0	56,0	18,5
15	14	Хэжэнгын	13,2	157,3	83	157,5	23,0	45,5	15,9
16	16	Курумканай	13,2	112,4	116	147,9	41,0	38,9	14,7
17	17	Ториин	11,4	195,9	62	133,9	11,0	31,9	8,6
18	18	Закаменай	11,4	184,7	51	99,1	11,0	23,1	7,3
19	20	Байкало-Кударын	11,3	136,9	146	199,7	35,0	55,7	20,0
20	19	Баргажанай	11,4	96,0	124	120,8	38,0	30,8	10,3

Республикын колхозуудта һү һаалгын ябаса тухай дээрэ толилогдоһон мэдээнһээ харахада, һү һааха ажахын энэ жэлэй түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байһаар.

Февраль һарада үнеэд олоороо туналлажа, һү һаалга эрид дээшэлхэ байһан аад, олохон аймагуудта өөдэтэй хубилалта болоогүй байшоо. Закаменай, Ториин, Баргажанай аймагуудта һү һааха түсэб февраль һарада миил 1,2 процентһээ 2,8 процент хүрэтэр дээшэлээ.

Иимэ хангалтагүй байдал юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ һүнэй-товарна фермэнүүдтэ ажалай эмхидхэл үшөөл һула байһаар. Олохон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд гүүртэ бүхэндэ һү һаалгые дээшэлүүлхэ тушаа бодото хэмжээ абанагүй.

Март соо үнеэд олоороо тугаллаха байна. Тиимэһээ колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ехэнхи сагаа малай фермэ дээрэ үнгэргэхэ, колхоз бүхэндэ һү һаалгые ехэдхэхэ тушаа шухала анхарал табиха ёһотой.

РЕСПУБЛИКЫН МТС-үүд ХАРЬЯАТА КОЛХОЗУУДТ ГАХАЙ ШАХАЛГА ТУХАЙ ОНОЙ МАРТЫН 1-нэй МЭД

МТС-үүд	Ажахын жэлэй эхинһээ хойшо шахагдаһан гахайнуудай тоо	Мүн шахагдаһан байһан: Хамтадаа
Баргажанай	426	39
Куйтунска	143	231
Бичурын	86	74
Бага-Куналейн	191	117
О.-Ключевскойн	96	194
Цагаан-Усанай	17	55
Үшөөтэйн	—	39
Эгэтын	—	21
Сосновско	—	32
Курбын	—	—
Ново-Брянска	76	34
Кабанскын	300	150
Тимлюйскэ	412	237
Ехэ-Кударын	247	119
Хамнигадайн	86	125
Кяхтын	16	108
Погранична	63	93
Гашейн	175	268
Хонхолойн	235	185
Суулгын	49	116
Сэлэнгын	21	53
Селендумын	51	67
Сүхын	20	13
Тарбагатайн	194	351
Жиримскэ	118	298
Ехэ-Куналейн	218	221
Түнхэнэй	185	73
Ырхэнэй	213	103
Хориин	74	16
Үдын	65	24
Хэжэнгын	—	—
Чесанын	—	70
Закаменай	—	—
Ториин	66	62
Бургалтайн	—	—
Иволгын	158	247
Саянтын	170	104
Итанцын	195	149

Дыренэй малшадай ажал хэрэг

Холын хойто Курумканай аймагай малшад мүнөө жэлэй малай үбэлжэлгые ехэл бэрхэшээлтэй байдалда үнгэргэжэ байна. Юундэб гэхэдэ, саһан хэзээ хэзээнэйхиһээ эртэ орожо, удаан саг соо шанга хүйтэн байгаа.

Гэбэшье, партиин хараалһан зурган табанжэлэй агууехэ программаар зоригжоһон эндэхи малшад эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа, малаа тобир тарганаар ондо гаргалгахын, ашаг шэмынь бүри дээшэлүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Аймагай эгээл саада захада, Дырэнэй хүбшэ тайгын дунда түбхинэһэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз үбэлэй бэлэдхэл түгэс угтаһанай ашаар үбэлжэлгээ эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Тус колхозой 9 томо фермын зуугаад шахуу толгой мал сабшалангай бэлшээри һайнтай газарта байрлаһан байна.

Һүүлшын 2—3 жэлдэ малаа һайн, дулаан, типовой байрада оруулхын түлөө дыренэйхид ехээр оролдоо. Тэгээд, Алла гэжэ газарнуудта 300 толгой үнеэдэй байха типовой байра баригдаа. Мүн хонинои, тугалай, бусад олон байра шэнээр баригдажа, заһагдажа, ашаглалгада үгтөө. Энээнэй ашаар малынь үбэлэй янгинама хүйтэндэ һаруул, дулаан байрада, тобир тарганаар, тэнигэлэн ябажа, ашаг шэмэеэ дээшэлүүлнэ.

Малнай яһала һайнаар үбэлжэжэ байна. Һү һаалга нёдондоной энэ үеынхиһөө 60—70 процентээр дээшэлээ. Мүнөө үбэлжэлгын эгээл харюусалгатай үе болобо. Юуб гэхэдэ, малаа түрүүлжэ, хурьга, тугал абажа байнабди,—гэжэ эндэхи малшад хэлэнэ.

Мүнөө жэлдэ ленинэйхид 6000 хонинһоо 760 шахуу үнеэ түрүүлхэ юм. Эдэ бүхы түлые һайнаар, гарзагүйгөөр абахань бэлэн хэрэг бэшэ. Түлэй байха һайн байра, түрэһэн малда, түлнүүдтэ эдюулхэ шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээл хэрэгтэй.

Ленинэйхид шэнэ түл эмхитэйгээр абажа захалаа. Мүнөө бүхы эхэ малай абажа илгатдажа, тусгаар гүүртэ, байрануудта болгогдонхой. Эхэ малай тулгэхэ ба түрэхэ үедэ эдеэлүүлгэ, харууһалгыень һайжаруулха зорилгоор колхозой правлени шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээлэй тусхай фонд бии болгоо.

Ехэ шанартай үбһэ, овёс эртээнһээ бэлдэһэн эхэ хонид түрэхэдөө һү ехэтэй байжа, хурьгадынь һайнаар ургана гэжэ эндэхи хонишод хэлэнэ.

Колхозой малшад шэнэ түлнүүдээ дулаан һайн байрада оруулна. 14 хурьга, тугалай 9 байра бэлэн болгоһоной ашаар ленинэйхид мүнөө жэлдэ бүхы тугалаа түлигдэдэггүй байрада, хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ аргатай болоо. Энээн тухай колхозой партийна организациин секретарь Эрдыни Будаевич Будаев иигэжэ хөөрэнэ: «Тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада, эхэһээнь һалгаажа, хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ арга энээнһээ урда манай колхоздо хэрэглэгдэдэггүй шахуу байгаа. Тиимэһээ энэ хүдэлмэриие нэгэ жэлэй турша соо иимэ үргэнөөр ябуулха гээшэ тиимэ бэлэн бэшэ. Гэбэшье, тэрэниие эсэстэнь хүргэхэ дүүрэн арга боломжо манай колхоздо бии: шэнэ түлнүүдэй байха һайн байрануудшье, бардам хүрэхэ тэжээлшье элбэг. Энэ харюусалгатай хүдэлмэри имагтал малшадай үнэн сэхэ ажалһаа, тэдэнэй мэргэжэл шадабариһаа болохо байна. Мүнөө манай малшад партиин XX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоод, улам ехэ эршэ зоригтойгоор ажаллажа байнхай».

Малшадай мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ талаар эндэ бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Үбэлжэлгын эхилхэһээ хойшо зоотехническэ курса хүдэлмэрилнэ. Тэндэ малшад, һаалишад түрүү дүй дүршэл, наукын туйлалта шудална. Зоотехник Лыгденова, ветврач Жамсуев гэгшэд зоотехническэ һуралсалые колхозой зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор, шадамараар эмхидхэнэ. Тэдэнэр шэнэ түл түрүү аргаар түлжүүлхэ асуудалда эгээ мүнөө үедэ онсо анхаралаа хандуулна.

Түл эмхитэйгээр абажа захалһан племенной фермынхид түрүүшын 70 гаран тугал абаа. Эндэхид тугалнуудые эхэһээнь һалгаан, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлжэ, бусад фермэнүүдтэ ажалай һайн жэшээ харуулна. Тугалшад Хандажап Хориганова, Санжидма Цыдыпова гэгшэд тус тустаа даажа абаһан тугалнуудаа түрүү аргаар түлжүүлнэ.

Мүнөө жэлдэ шэнээр абаһан тугалнууднай бултадаа һэргэлэн солбон, шэгнүүрынь сүүдхэ соо дундажаар 950—1100 граммаар нэмэнэ гэжэ туталшад хэлэнэ.

Тэрэшэлэн хониной-товарна фермэнүүд үбэлэй хурьгадые олоор абажа байна. Коммунист Галсан Хориганова даадаг ОТФ-дэ хонидынь жэгдэрэн хурьгалжа, түл түрүүшынхеэ сакманна ба кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэжэ байна. Эндэхи түрүү хонишод Д. Цыбиктурова, Б. Николаева, Д. Рабжанова, Ц. Ухинова, С. Рабданова болон бусад 100 эхэ хониноо 105 хурьга абаха гэжэ шиидээд, тэрэнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ байна.

О. Раднаев.

Хурьгадые хоролтогүйгөөр түлжүүлнэ

...тын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой хонишод үбэлэй хурьгадые һайнаар абажа байна. ...тын түүртые даагша Бутыд ...аева 120 хонидһоо 130 хурьга абаад, нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Мүн 1948 онһоо хонишоноор ажаллажа байһан Дулма Гармаева 100 хониноо 110 хурьга абаа.

Д. Чойдоров.

Поли дээрэ саһа тогтооно

...урын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой 4-дэхи бригадын ...Хаяагай долоон жэлэй һурагшад һурагшадтай хамта тарялангай газар дээрэ саһа тогтооно. Һаяхана воскресник үнгэргэгдэжэ, ...тар поли дээрэ саһан тогтоог... Энэ ажалда һурагшад В. Аюшеев, Д. Сономов, Ц. Гомбоев, Б. Санжалов, колхознигууд Д. Занданков, Ж. Очиров. Г. Санжиев, Б. Цыремпилов гэгшэд һайн жэшээ харуулба.

В. Биликов,
Б. Банзаракцаев.

Шэнэ табанжэлдэ бүри ехэ амжалта туйлахабди

Һүүлэй жэлнүүдтэ, илангаяа КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй һүүлээр манай МТС-эй болон харьяата колхозуудай ажабайдалда аргагүй ехэ хубилалта болоо. Үнгэрэгшэ табанжэл соо ороонһото культурануудай ургаса хоёр дахин дээшэлээ. Техническэ, тэжээлэй болон бусад культурануудай ургаса мүн тэрэшэлэн дээшэлһэн байна. Ороонһо тарянанай ажахые бэхижүүлһэнэй ашаар малажалнай улам хүгжөө. МТС-эй харьяата колхозууд дунда жэшээгээр жэл соо үнеэн бүриһөө 1000 литр шахуу һү һаадаг болоо. 1950 ондо манай колхозууд дунда зэргээр нэгэ үнеэнһөө арай гэжэ 450 литр һү һаадаг һэн.

Үнгэрһэн табанжэл соо колхозуудаймнай мүнгэн олзо доходынь хоёр дахин дээшэлээ. Илангаяа малажалһаа олзо доход ехээр абтана. Һүүлэй хоёр жэл соо колхозуудаймнай хубаагдадаггүй фонд ехэ болоо. Жэшээлхэдэ, 1954 ондо манай колхозуудай хубаагдадаггүй фондоо 5807 мянган түхэриг оруулагдаһан байгаа һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 8 миллион түхэриг ороһон байха юм. Мүн колхозникуудай олзо доход ханигүй ургаа. 1955 ондо МТС-эй харьяата колхозууд ажалта үдэр бүридэ 2 түхэриг мүнгэ, 2 килограмм таряа хубааһан байна.

Колхозуудай ажахын бэхижэхэ, колхозникуудай материальна ажабайдалай һайжарха хэрэгтэ машинно-тракторна станци, тэрэнэй техникэ, энэ техникые ашаглажа байһан кадрнууд шухала үүргэ дүүргээ. Үнгэрһэн табанжэл соо Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын саг үргэлжын туһаламжын ашаар МТС-эймнай материально-техническэ база улам бэхижээ. Газар элдүүрилхэ шэнэ шэнэ тракторнуудтай, кукуруза, таряа хадаха, хуряаха шэнэ шэнэ комбайнуудтай, үбһэ хуряаха механизмуудтай болообди. Мүн бусадшье механизмууд манда олон болоо. Машинно-тракторна мастерской барижа, шэнэ шэнэ станогууд болон бусад түхеэрэлгэнүүдые тодхоһон байнабди. Эндээ трактор болон хүдөө ажахын машинануудые түрүү арга методээр заһабарилнабди.

Түрүү техникээр дүүрэн хангагдаһанай ашаар харьяата колхозуудтаа агротехническэ болзор соо нилээд ехэ хүдэлмэри хэнэбди. Жэшээлхэдэ, 1950—1951 онуудта эртын культурануудые 18—20 үдэр соо тарижа дүүргэдэг байгаа һаа, нёдондо 7—8 үдэр соо тарижа дүүргээ һэмди. Мүнөө жэлдэ эртын культурануудые 5—6 үдэр соо тариха гэжэ шиидэнхэйбди.

Партиин уряагаар, илангаяа КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, январска Пленумүүдэй һүүлээр МТС-тэ ажаллахаар олон механизаторнууд болон мэргэжэлтэд ерхэн бай на. Колхозуудтамнай агротехническэ болон зоотехническэ һуралсал муу бэшээр табигданхай. Аймагаймнайшье партийна организаци МТС-эй болон колхозуудай хүдэлмэриие тодорхойгоор хүтэлбэрилдэг болоо .

Станцидамнай саг үргэлжэ ажалладаг кадрнуудай олошорхоһоо хойшо үйлэдбэриин журам бэхижээ, тракторна бригадануудта ажалай эмхидхэл һайжараа, техникэ һайнаар ашаглагдадаг болоо. 1955 ондо условно трактор бүхэнөөр 690 га зөөлэн хахалалга хэгдэһэн байха юм. Тэрэнь 1954 онойхидо орходоо ханигүй ехэ байна. Зөөлэн хахалалгаар нэгэ гектар газар элдүүрилгын үные нёдондо жэлдэ 1954 онойхидо орходоо 10 мүнгөөр химдаруулһан байнабди. 1954 ондо нэгэ центнер тарянанай өөрын үнэ сэн манай МТС-тэ аяар 2.621 түхэригэй болоо һэн. Юун дээрэһээ нэгэ центнер таряан иимэ үнэтэй байгааб гэхэдэ, тэрэ жэлдэ харьяата колхозууднай тракторна хүдэлмэриин түлөө натура түлбэриие багаар тушааһан байгаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ тарямнай һайнаар ургажа, колхозууднай натура түлбэреэ сүм тушааһан байха юм. Тэрээн дээрэһээ нэгэ центнер тарянанай үнэ сэн урдынхиһаа химдарһан байна.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхые уряалан, республикын бүхы механизаторнуудта хандахадаа, трактор, машинануудай заһабарилгые февралиин 14 болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абаа һэмди. Тиин бидэ энэ хүдэлмэриие январиин 20-до дүүргээбди. Энэ сезоной трактор заһабарилгада 722 мянган түхэриг гаргашалха гэжэ хараалһан байгаабди. Мүнөө болоод байхада трактор заһабарилгада 702 мянган түхэриг гаргашалаабди. Ондоогоор хэлэхэдэ, аяар 20 мянган түхэриг алмаһан байнабди. Эдэ баримтануудһаа харахада, партиин XX съездын Директивэнүүд соо хэлэгдэһэнэй ёһоор манай МТС мүнөө жэлһээ эхилжэ, гарзагүйгөөр хүдэлхэ аргатай байна.

Харьяата колхозуудтайгаа баталһан договороо дүүргэлтэ болгон, манай МТС тэжээлэй культурануудые тариха ба хуряаха талаар горьтойхон хүдэлмэри хэһэн байна. 1955 ондо кукурузын эшэ набшаар 3803 тонно силос дараабди. Үбһэ хуряалгые комплексноор механизацилдаг байнабди. Урда жэлнүүдтэ үбһэ хуряалга дээрэ трактор ехэ хэрэглэгдэдэггүй һэн.

Машинно-тракторна станци малажалай фермэнүүдэй ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилха талаар нилээд хүдэлмэри хээ.

МТС-эй мэргэжэлтэдэй фермэнүүд дээрэ малай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри ябуулхадань колхозой малшад ехэ туһаламжа хүргэнэ. Һүүлшын хоёр жэл соо харьяата колхозууднай 78 толгой үүлтэртэ хуса, 47 толгой симментальска үүлтэрэй эмэ хашараг, 9 толгой үүлтэртэ буха худалдажа абаһан байна.

Манай эндэхи колхозникууд ба механизаторнууд үнгэрһэн табанжэл соо, илангаяа үнгэрэгшэ жэлдэ туйлаһан зарим тэды амжалтануудаараа һанаагаа амархагүй, харин тэрэнээ улам арьбадхаха гэжэ шиидээ. СССР-эй арадай ажахые 1956 — 1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, манай механизаторнууд болон колхозникууд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, бэелүүлжэ эхилбэ.

А. Дмитриев,
Ехэ-Кударын МТС-эй директор.

Сатирын булан

Манай эндэхи пацюгууд

«...Харин мүнөө үеын зарим пацюгууд амаруумнай эдеэн зүн дэгээн үдэр бүри орожо байһай гэжэ һанадаг, тиимэ аад лэ үшөө хүндэтэй хэбэртэй ябадаг» гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев партиин XX съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо хэлээ һэн.

Мүн иимэрхүү пацюгууд манайшье эндэ бии юм. Жэшээнь, Закграйн аймагай Молотовой, Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад хэдэн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд шефүүд болон механизаторнуудта найдаад, барилгын модо, шулуу бэлдэхэ, зөөхэ хүдэлмэридэ колхозникуудаа эльгэлнэгүй.

—Хүндэтэ шефнай, МТС-най
Хүнүүды мандаа эльгэнэ аабза.
Хэлээд, заагаад, хэбтэхэдэ
Хэгдэхэ юумэн хэгдэнэ аабза.

Ф. Балдаевай зураг,
Ш. Нимбуевай шүлэг.

Байрамнай хэзээ баригдажа дүүрэхэ юм?

(Хонишодой бэшэг)

Харгааһатада байдаг нариин нооһотой хонидой фермэдэ 500 толгой хониной байха типовой байра Гашейн МТС өөһэдынгөө хүсөөр барижа үгэхэ ёһотой байһан юм. 1954 оной ноябрь һарын 16-да манай колхозтой баталһан договорой ёһоор, энэ байра 1955 оной март һарада бэлэн болохо ушартай байгаа.

Үнэхөөрөөшье, 1954 оной ноябрь, декабрь һаранuудта МТС-эй трактор, машинанууд барилгын модо, шулуу шэрэжэ, манай Харгааһата нютагые һүни үдэргүй зэдэлгээ гээшэ һэн. Тэрэниие хэлээдшье яалайб. Гадна, тракторна бригадын механизаторнууд, МТС-эй уран дархашуул ерэжэ хүдэлһэн ба барилгын проект зохёогдоһон юм. Тиигэжэ хонидоймнай хуушан байрын хажуугаар метр хахад гүнзэгытэй хэдэн олон нүхэн малтагдаһан байгаа. Тэрэшэлэн барилгын модо, шулуун ехээр зөөгдөө һэн. МТС-эй ахалагша техник-барилгаша Петр Лоскутников энэ барилгын хүдэлмэриие 1954 ондо үргэнөөр эмхидхэһэн юм. Тэрэшье зүб. Юуб гэхэдэ, үбэлэй 3,5 һара соо 500 хониной байха шулуун һууритай шэнэ байра ашаглалгада оруулхын тула тон яаралтай хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй байгаа.

Манай колхозой правлени МТС-эй ахалагша техник-барилгаша байһан, мүнөө архида ехээр ороод ажалһаа сүлөөлэгдэһэн Василий Иванович Шайдуровта барилгын проект зохёоһонойнь түлөө 1150 түхэриг мүнгэ мүн лэ тон яаралтайгаар түлэһэн байна. Гадна, тус барилгын түлөө 13 мянган түхэриг мүнгэн МТС-эй счёдто уридшалан оруулагдаа һэн. Энэ барилга дээрэ ажаллажа байһан МТС-эй хүдэлмэришэдтэ колхознай мори унаа, тэргэ шарга гэхэ мэтын түхеэрэлгэнүүдые, эдеэ хоол элбэгээр үгэдэг бэлэй.

Барилгые саашань, һайнаар ябуулха арга-боломжо дүүрэн бии гэжэ һанагдамаар һэн. Бидэнэр, хонишод, ехэ баяртай байдаг һэмди

Гэхэтэй хамта, барилгын хүдэлмэри үнинэй орхигдожо, үнөөхи гүнзэгыгөөр малтажархиһан нүхэнүүднай, ойһоо буулгаһан модомнай, хадаһаа хэмхэлжэ асарһан шулуумнай мүнөө хүрэтэр һууриһаашье хүдэлөөгүй, харин бүхэли үбэлдөө хүр саһанда дарагдажа хэбтэбэ.

Хонидоймнай энэ байрын барилга хэзээ эхилжэ, хэзээ дүүрэхэ гээшэб? Юундэ хэлэһэн үгэдөө хүрэдэггүй, эхилһэн ажалаа бүтээдэггүй хүтэлбэрилэгшэд гээшэбта гэжэ Гашейн МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдтэ, түбхын түрүүн, директор нүхэр Пеневаловта хандана бди.

Бидэнэр хонишод, Танай уужам һаруул типовой байрые хоёрдохи жэлээ хүлеэжэ байнабди.

Бадри Дымбрылова,
Бальжима Санжиева,
Мухаршэбэрэй аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ хонидой фермын хонишод.

Түрүү дүй дүршэл

Үнеэдые оло дахин һааһанай хэрэггүй

(Торшин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан ХАНДА ГУРЖАПОВАГАЙ хөөрөөнһөө)

...артель аймаг соогоо ...олотой колхозуудай нэгэн гэ...олгдодог. Илангаяа эбэртэ ...мал олотойбди. МТФ-дэмнай ...гаран толгой эбэртэ бодо мал ...Ганса һаамхай үнеэднай 500 ...толгой. Теэд малаар олоншье ...тэдээнһээ ашаг шэмэ багаар ...бди. Үнгэрэгшэ жэлдэ һү һаал...рим тэды дээшэлбэшье, һана... хүрөөгүй. Урзанданайхида ...оо 40 гаран литр һү үлүү ехээр ...г, үнеэн бүриһөө арайхан гэжэ ...литр һү һаагаабди. Иигэжэ, ...-ябуулганууд соогоо хараал...түсэбөөшье дүүргэжэ шадаа...и. Хэмжээ-ябуулгануудаар ха...даһан түсэбэй ёһоор, эдлүү...газарай 100 гектар бүхэндэ 70 ...центнер һүн һаагдаха ёһотой ...аад, 67 центнер һаагдаа. Энэ...манай һанаас яашье хангажа ...агүй байна.

...манай колхоздо үнеэдһээ һү ехээр ...арга бии гү? Энээн тухай ...зоймнай түрүү һаалишан Гар...Дондуковагайшье хүдэлмэриин ...дүршэл, туйладаг амжалта гэр...харуулна. Манай залуу һаа...үнгэрэгшэ жэлдэ республи...һаалишадай социалистическэ ...сөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, ...байһан нютагай үүлтэрэй ...бүриһөө 2226 литр һү һаагаа. ...Дондукова нютагай үүлтэрэй ...һээ хайшан гээд ехэ һү һаагааб ...малаа һайнаар эдеэлүүлдэг, ...һалдаг, саг соонь уһалдаг, ...ар һаадаг байгаа. Зундаа үнеэ...шадаа һаа, удаан бэлшээхые ...додог юм. Үглөөгүүр эртэ һаа...ногоо һайнтай холын бэлшээридэ һайнаар адуулдаг, үдэшэнинь нара орожо байхада бэлшээриһээ асаржа һаагаад, дахин бэлшээдэг юм. Үдэ-

шэнһөө эхилээд, үнеэдынь һүниин тэн болотор һайнаар бэлшэдэг байна. Үдэшэндөө садатараа эдеэлһэн үнеэн үглөөнинь ехэ һү гарадагынь мэдээжэ.

Би арбаад жэлдэ һаалишанаар хүдэлмэрилжэ байнаб. Эдэ жэлнүүдтэ һү һааха, тугал абаха даалгабаряа үлүүлэн дүүргэдэг байгааб. Зүгөөр, нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө жэлдээ 700—800 литр һү һаажархихадаа, нэрээшье, ехэ һү һааба гэшэ хаб гэжэ һанадаг һэм. Мүнөө бодоод үзэхэдэм, энэмни бага байдаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ бүхы оролдосоо гарган ажаллаад байхадаа, урзанданайхида орходоо хоёр дахин ехэ һү гэхэ гү, үнеэн бүриһөө 1700 литр һү һаагааб. Харин түсэбнай 800 литр байһан юм. Энээн дээрэһээ харахада, малай эдеэлүүлгэ, харууһалгые һайжаруулаа һаа, нютагайшье үүлтэрэй үнеэдһээ ехэ һү һаажа болохо байна.

Зүгөөр, бидэнэр ажал багаар гаргашалжа, үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө оролдохо ёһотойбди. Энээнэй тулада фермэдэхи ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилха, ажалаа зүбөөр, таарууһаар эмхидхэхэ хэрэгтэй. Энэ талаар манай хүдэлмэридэ ехэ дутагдал бии. Фермэдэмнай үнеэ һааха, эдеэлүүлхэ, наг шэбхыень газаашань гаргаха гэхэ мэтын хүдэлмэри хуу гараар хэгдэнэ. Тэжээл уридшалан буйлуулагдажа, үнеэдтэ эдюулэгдэнэгүй. Тиихэдэ колхоздомнай хүдэлмэришэдэй дутамаг дээрэһээ нэгэ һаалишанда олон үнеэн хүртэнэ. Зарим һаалишад 15—17 үнеэ һаажа байдаг. Һаалишад гансашье үнеэ һаагаад байха бэшэ, байрынь сэбэрлэдэг, ээлжээгээр малаа адуулдаг, эдеэлүүлдэг байна. Зарим үедэ харанхы болотор сүлөөгүй хүдэлмэрилхэ саг болодог.

Иигэжэ, ажалдаа диилдэжэ, тухашаржа байгаашье һаамнай, энээнһээ урда тээ колхозой зарим хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд үнеэдээ үдэрэй гурба дахин һаанагүйт, ехэ һү һаахын түлөө оролдоногүйт гэжэ хэлэдэг, хашадаг байгаа. Теэд тэдэнэр үнеэдые үдэртөө оло дахин һаахада һү хэр ехээр үгэхэб, хэһэн ажал харюулха гү, үгы гү, һаалишаднай үнеэдээ үдэрынь оло дахин һаажа байха аргатай, сүлөөтэй байна гү, үгы гү гэжэ һайнаар бодожо үзэдэггүй һэн.

Заримдаа хашуулха, хэлүүлхэдээ үнеэдые үдэрэй гурба дахин һаагаадшье туршагша һэмди. Теэд үнеэдэй һү орошоһон, ехэ һүнэй һаагдашаһан юумэн харагдадаггүй һэн. Жэшээлхэдэ, нэгэ зун манай гүүртынхид үнеэдые үдэртөө гурба дахин һаагаад туршаа һэмди. Тиихэдэмнай үнеэдэй һүн нэмээгүй, харин багаар һаагдадаг болоо һэн. Юуб гэхэдэ, үдэрынь үнеэдэй эдеэлжэ ябаха үедэ 3 — 4 километрын газарһаа туужа асараад, зунай халуунда байлгажа ядан һаагаад, дахин бэлшээридэнь гаргаһаар байтарнай 4 — 5 час үнгэршэдэг һэн. Манай эндэ үндэр хада уулатай, ой модотой дээрэһээ үнеэдые бэлшээри дээрэнь һааха аргагүй байдаг. Тиимэһээ заатагүй байрадаа туужа асарха хэрэгтэй болодог юм. Теэд үдэрэй халуунда ой модон соогуур тиирэжэ ябаһан үнеэдые даб гээд суглуулханшье бэрхэтэй.

Үнеэдээ үдэрэй гурба дахин һаахадаа ажалнай ехэ хүндэ болошоо һэн. Үглөөгүүр эртэлжэ, 4 часта һаагаад, фермымнай 4 һаалишадай нэгэн үнеэдээ адуулжа гарадаг, нүгөө зариманиинь үбһэ сабшалсаха, тармалсахаяа ошодог, нэгэниинь гэртээ үлэдэг байгаа. Тиигээд үдэрынь үнеэдээ һаахаяа баһа сугларжа, хэдэн часаа үнгэргэдэг байгаабди. Үнеэдээ үдэрэй гурба һаажа байхадаа үдэшын һаалга арбаад часта эхилдэг һэмди. Тиихэлээрээ бидэнэр зундаа 4—5 час унтаад лэ ажалладаг байгаабди.

Мүн хүнүүдтэ культурнаар амарха, кино, наада хараха, колхозой центрһээ арбаад километр холо байхадаа гэртээ ошожо ерэхэ хэрэгтэй байдаг. Теэд манда оройдоо сүлөө олдодоггүй байгаа һэн.

Нютагай үүлтэрэй үнеэдые сүүдхэдээ үбэлшье, зуншье оло дахин һаажа, үлүү ажал гаргаһанай хэрэггүй гэжэ бидэнэр тоолонобди. Һүүлэй үедэ газетэнүүдтэ энэ асуудалаар мүн лэ статьянууд толилогдодог болоо. Манай һанахада, үнеэдые сүүдхэдээ оло дахин һааһанай хэрэггүй гэжэ хэлсэдэгынь тон зүб. Мүн аймагай, республикын бусад колхозуудай һаалишадтайшье хөөрэлдэхэдэ тиимэрхүүгээр лэ хэлсэдэг байна.

Үнеэдэй һү үгэлгые үнэхөөр дээшэлүүлхын тула юу хэхэ хэрэгтэйб? Хамагай түрүүндэ, үбһэ, солоомо, концентрат болон бусад элдэб тэжээл ехээр бэлдэжэ, үбэлдөө элбэгээр ба зүбөөр эдеэлүүлэн, үнеэдһээ ехэ һү һааха, зунай хүхэ ногооной үедэ үнеэдээ үдэр һүнигүй бэлшээжэ, һү гарасыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Теэд манай колхоздо эртээнһээ тэжээл бэлдэжэ абаха, һаалишад, малшадай ажалые тааруу соонь эмхидхэхэ асуудалда анхарал багаар хандуулагдана. Энэшье жэлдэ үбһэ тэжээлээр дутамагбди. Малнай үбэлжэлгын үедэ үбһэ тэжээлээр оройдоол 30 гаран процент хангагданхай. Шэмэтэ тэжээл тон дутамаг. Кукуруза мүртэйгөөр ургуулжа шадаагүйбди. Саашадаа энэ үнэтэ культурада ехэл найдагдана гээшэ.

Үбһэ тэжээлээр дутамагшье һаа, ажахын жэлэй үнгэрэгшэ һаранууд соо үнеэн бүриһөө 400 гаран литр һү һаагаад байнаб. Эдэ һаранuудта хэдэн үнеэдни шэргэнхэй ябаа. Мүнөө хэдэн үнеэдни тугаллажа, һү һаалгаа дээшэлүүлжэ байнаб. Энэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 2500 литр һү һааха, 15 үнеэнһээ 17 тугал абажа түлжүүлхэ уялга абанхайб. Бидэнэр эртэ, ноябрь һарада тугаллаһан үнеэдэйнгээ заримыень һара шахуу болгоод, дахин бухада табижа, хойто август, сентябрь һарадань хоёрдохёо тугаллуулнабди. Тиигэжэ би нёдондо ажахын жэл соо 13 үнеэнһээ 16 тугал абаа һэм.

Бидэнэр малай харууһа, эдеэлүүлгые саашадань һайжаруулжа, ехэ һү һаадаг болохын түлөө тэмсэхэбди. Энээнэй тулада ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилха, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Би мүнөө колхоздоо эмхидхэгдэһэн зоотехническэ һуралсалай гурбадахи курсда һуража байнаб.

Элдэб олон үлүү хүдэлмэри хэхэеэ болижо, һү, нооһо, мяха ажал багатайгаар абадаг болохын тула манайда үшөө бодожо үзэхөөр юумэ олон, дутуу дунданууд бии.

Ороной арадай ажахые хүгжөөхэ шэнэ табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын, тиигэжэ эдэ жэлнүүдтэ колхозоо бүри баян, бүри шадалтай болгохын тулада бидэнэр дутуу дундануудаа, хэрэглээгүй арга боломжоёо зоримгойгоор элирүүлхэ ёһотойбди.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ
бэшэжэ абаба.

Советско-канадска худалдаа наймаанай харилсаан тушаа

Канадын Гадаадын хэрэгүүдэй министр г-н Л. Б. Пирсонэй 1955 оной октябрьда Москвада ерээд байха үедэ СССР Канада хоёрой хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээ баталха тухай һанамжануудаа мэдэлсэлгэ эхилһэн юм. Тус асуудалаар Москвада эхилһэн хэлсээе Оттавада үргэлжэлүүлхэ тухай үгэеэ ойлголсогдоһон тушаа 1955 оной октябриин 12-ой советско-канадска коммюнике соо мэдээсэгдээ һэн.

Тэрэнэй ёһоор энэ оной февральда Оттавада худалдаа наймаанай хэлсээн хэгдээ. Тэрэнэй эсэстэ СССР Канада хоёрой хоорондо Худалдаа наймаанай Хэлсээн февралиин 29-дэ баталагдаа.

Худалдаа наймаанай Хэлсээн хадаа хоёр ороной хоороондохи худалдаа наймаанай харилсаанай юрэнхы ёһо гурим тогтоохоһоо гадна, худалдаа наймаанай ба судноор ябалгын талаар бэе бэедээ таарамжатай гурим хоёр талын зүгһөө байгуулха ябадал хараална. Тусхайлбал, экспорт гү, али импорттэй холбоотой худалдалгада гү, али худалдан абалгада, тэрэшэлэн таможниин түлбэри болон бусад бүхы түлөөһэнүүдтэ, эд бараа импортэлхэ ба экспортэлхэ гурим тухай бүхы асуудалнуудаар таатай гол ёһые хоёр Талын сахиха ябадал хэлсээгээр хараалагдаа. Хэлсээ хэгшэ алишье талын худалдаа наймаанай суднануудай, тэдэнэй ашаануудай Хэлсээ хэгшэ нүгөө талынгаа далайн портнуудта орохо, гараха, тэндэ байха гурим нацада таарамжатайгаар тогтоогдохо юм.

Худалдаа наймаанай Хэлсээн гурбан жэлэй болзороор баталагдаа. Гурбан жэлэй болзорой дүүрэхэһээ гурба һара урид Хэлсээ хэгшэ хоёр талын хүсөөд байгаа һаа, энэ хэлсээн һунаагдажа болохо юм. Тус Хэлсээн хоёр Талын зүгһөө эсэслэн баталагдажа, Хэлсээнэй баталагдаһанһаа хойшо 90 хоногой турша соо эсэслэн баталалгын грамотанууд Москвада андалдан абтаха байна.

Советскэ Союзай Дальневосточно районуудта хэрэглэхын тулада 1956 ондо советскэ гадаадын худалдаа наймаанай организацинууд Канадаһаа 400 мянган тонно шэниисэ худалдажа абаха гэжэ хэлсэгдэһэн байна. Советскэ гадаадын худалдаа наймаанай организацинууд удаадахи хоёр жэлэй турша соо Канадаһаа шэниисэ худалдажа абаха юм. Тэрэнэй хэмжээн Канадын Советскэ Союзһаа худалдажа абаһан эд бараанай хэмжээе хараада абан тогтоогдохо юм.

СССР Канада хоёрой хоорондохи Худалдаа наймаанай Хэлсээндэ Советскэ талаһаа—Гадаадын худалдаа наймаанай министрын нэгэдэхи орлогшо С. А. Борисов, Канадска талаһаа—Гадаадын худалдаа наймаанай министр К. Д. Хау, Гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. Б. Пирсон гар табяа.

СССР-эй ба Канадын хоорондо Худалдаа наймаанай Хэлсээ баталалга хоёр орондо ашатай туһатайгаар советско-канадска худалдаа наймаа хүгжөөхэ таарамжатай арга боломжо нээжэ үгэбэ.

Советскэ хэдэн мэргэжэлтэдэй Индидэ ошоод байһан тухай

ДЕЛИ, мартын 2. (ТАСС). Үнгэтэ металлнуудые малтан абаха талаар советскэ 13 мэргэжэлтэд Индидэ ошоһон байгаа. Тэдэнэр мүнөө хүдэлмэреэ дүүргээ. 1955 оной ноябрьда СССР-һээ ерэһэн эдэ мэргэжэлтэд Индидэ байха үедөө, үнгэтэ металл малтан абадаг бүхы шухала районуудта, алмазна рудниигуудта, тэрэшэлэн техническэ һуралсалай центрнүүдтэ хүрэһэн байна. Эдэ мэргэжэлтэдэй дүрбэниинь хүдэлмэри тухайгаа тоосоо бэшэхын тулада Индидэ үлэхэ юм гэжэ индийскэ информационно бюро дамжуулна.

Түрэл ороноо бусахаяа байһан советскэ мэргэжэлтэдэй хүндэлэлдэ зорюулан байгаалиин баялигуудай министр Малавия февралиин 28-да завтрак үгөө.

Индиин парламентда

ДЕЛИ, мартын 2. (ТАСС). Гүрэнэй томо механизированнэ фермын байгуулагдаһан тухай эдеэ хоолой ба хүдөө ажахын министрын орлогшо Кришнаппа арадай палатада үсэгэлдэр мэдээсээ гэжэ делийскэ радио дамжуулна. Энэ фермэ советскэ машинанууд болон түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаха юм. Советскэ эдэ машинануудай зариманиинь Индидэ асарагдаад байнхай. Үлэгшэ түхеэрэлгэнүүдынь замдаа ябана. Тус фермэ 30 мянган акр газартай байха.

Гүрэнэй фермэ хадаа центральна правительствын мэдэлдэ байха юм. Энэ хадаа Инди соо эгээн томо механизированнэ ажахы болохо байна. Фермын хүдэлмэрые эмхидхэлгэдэ туһалхын тулада советскэ экспертнүүд уригдаха юм гэжэ эдеэ хоолой ба хүдөө ажахын министр Джайн арадай палатын заседани дээрэ мэдүүлээ.

Пакистанай правительствын дэргэдэхи информациин департаментын мэдээсэл

КАРАЧИ, мартын 2. (ТАСС). Пакистан республика болобо гэжэ мартын 23-да соносхогдохо юм гээд пакистанска правительствын дэргэдэхи информациин департамент мэдээсэнэ. Республикын түрүүшын президентые учредительнэ суглаан мартын 5-да һунгаха байна. Ороной республика болоо гэжэ соносхогдоһоной һүүлээршье «Пакистан хадаа британска нацануудай нэгэдэлэй (Британска импери.—**ред.**) гэшүүн зандаа үлэхэ юм».

Партиин XX съезд дээрэ хэгдэһэн КПСС-эй ЦК-гэй тоосоото элидхэлые Албанида хэблэн гаргаба

ТИРАНА, мартын 2. (ТАСС). Партиин XX съезд дээрэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй тоосоон тухай Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэлые гүрэнэй хэблэл албанска хэлэн дээрэ брошюра болгожо, 10 мянган хэһэг тиражтайгаар гаргаа.

„КПСС-эй XX съездэ удаан саг соо анхарал хандуулагдаха"

ЖЕНЕВА, мартын 2. (ТАСС). КПСС-эй XX съездын дүнгүүдые швейцарска хэблэл тайлбарилһаар. «Газетт де Лозанна» газетын шэнжэлэгшэ Ж. Геер нигэжэ бэшэнэ. «КПСС-эй XX съездэ удаан саг соо анхарал хандуулагдаха. Дайнай хойто тээхи үедэ болоһон дэлхэйн коммунистическэ ямаршье суглаан иимэ ехэ удхашанартай байгаагүй юм гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй».

Хамтаараа хүтэлбэрилхэ гол ёһондо, Советскэ Союзай гадаадын политикын үндэһэ һуури болоһон амгалан ёһоор зэргэ оршохо ленинскэ гол ёһондо партиин үнэн сэхэ байһыень КПСС-эй XX съезд харуулаа гэжэ Ж. Геер онсо тэмдэглэнэ.

Ондо ондоо социально-политическэ системэнүүдтэй гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршохо тухай гол ёһо бэелүүлхэ тон шухала гэжэ хэдэ хэдэн газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Энээнтэй дашарамдуулан США-гэй хараа бодолые, тусхайлбал КПСС-эй XX съездын дүнгүүд тухай Даллесай үгэдэг сэгнэлтэнүүдые зарим газетэнүүд шүүмжэлнэ.

Монголой арадай-революционно партиин 35 жэлэй ой тушаа

УЛАН-БАТОР, мартын 2. (ТАСС). СССР МНР хоёрой хилэ дээрэ байдаг Кяхта городто гушан табан жэлэй саада тээ Монголой арадай революционно партиин нэгэдэхи съезд болоо һэн. Монголой ажалшадай вождь Сүхэ-Батор съездын хүдэлмэрие хүтэлбэрилһэн юм. Энэ дурасхаалта үдэртэй дашарамдуулан МНРП-гэй ЦК-гэй түлөөлэгшэд Кяхтада ерээ. Съездын заседаниин болоһон Сталинай нэрэмжэтэ үйлсын 53-дахи гэртэ мемориальна доска табилгын ёһолол дээрэ тэдэнэр байлсаа.

Мемориальна доска табилгатай дашарамдуулагдан Кяхтада городой ажалшадай митинг болоо.

Вьетнамай ажалшадай партиин табанжэлэй ой

ХАНОЙ, мартын 2. (ТАСС). Индо-Хитадай коммунистическэ партиин алдарта революционно заншалнуудые үргэлжэлүүлэгшэ вьетнамска ажалшадай партиин байгуулагдаһаар үглөөдэр табанжэлэй ой гүйсэхэнь. Вьетнамай ажалшад энэ гайхамшагта үдэрые үргэнөөр тэмдэглэжэ байна.

Вьетнамай ажалшадай партиин ойтой дашарамдуулагдан гаргагдаһан уряануудые, мүн «Вьетнамай ажалшадай парти бүхы арадые нэгэдүүлнэ, эхэ орондоо туһална» гэһэн гаршагтай статья «Нян Дан» газетэ толилоо. Партиин эмхидхэлэй съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, президент Хо Ши Мин хадаа «бүхы арадые нэгэдүүлхэ, эхэ орондоо туһалха» гээшэ партиин зорилго болоно гэжэ тодорхойлоо һэн. Эдэ үгэнүүдэй ёһоор, парти хадаа нэгэдэмэл национальна фронт байгуулха политикые өөрынгөө гол политика болгон бэелүүлдэг байгаа. Энэ политикын ашаар парти хадаа өөрыгөө тойруулан үргэн олон хүн зониие нэгэдүүлжэ, вьетнамска революциин илалтые туйлаа гэжэ газетэ бэшэнэ.

Алжиртахи байдал тушаа

ПАРИЖ, мартын 2. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Алжирта французска сэрэгүүдэй ба алжирска восстани хэгшэдэй зэбсэгтэ отрядуудай хоорондо һүүлэй 24 часай турша соо болоһон тулалдаануудай үедэ 46 алжирецууд алуулаа. Мүн французска талаһаа алуулһан ба шархатаһан хүнүүд бии. Орес ба Константин шадар илангаяа ехэ тулалдаанууд болоһон байна.

Французска сэрэгүүдэй байлдаа хэлгэнь улам хэсүү бэрхэтэй болоно. Юуб гэхэдэ, восстани хэгшэдтэ нютагай хүн зон талархадаг, мүн алжирска дайн байлдаанда французска солдадууд дурагүйгөөр хандадаг юм.

ПАРИЖ, мартын 2. (ТАСС). Хойтоафриканска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө тэмсэл хэдэг Национальна комитет мүнөөдэр мэдүүлгэ толилоо. Мэдүүлгэ соонь нигэжэ хэлэгдэнэ. Һүүлшын гурбан үдэрэй турша соо ороной бүхы заха хизаарнуудһаа французска ажалшадай хэдэн зуун делегаци Парижда ерээ. Дайн байлдаа, Алжиртахи колониальна мүрдэлгэ хэһээлгые дары зогсоохо эрилтэ хэгты гэжэ парламентын депутадуудта тэдэнэр хандаа.

Ниитын ажал-ябуулагша негрые США-да алаһан тухай

НЬЮ-ЙОРК, мартын 2. (ТАСС). Ниитын элитэ ехэ ажал-ябуулагша —негр д-р Томас Брюэрые һаяхан буудажа алаһан нютагай наймаашан Флауэрсые сүүдэй харюусалгада хабаадуулхаһаа присяжнануудай сүүдэй-мүрдэлгын тусхай коллеги арсаа гэжэ Колумби городһоо (Джорджи штат) хэблэл мэдээсэнэ.

Тархяа маажана шофёр — Тайгада машинань эбдэршоо.

Замда гараха̇һаа урид Заһахаяа моторoo мартажархёо.

И. ДЕНИСОВЭЙ фото-этю[д]

Үлдиргын багшанарай эдэб[...]

Яруунын аймагай Үлдиргын дунда һургуулиин багшанар КПСС-эй XX съездын материалнуудые һурагшадтаа ойлгуулна. Һурагшадшье үзэһэн юумэеэ һайнаар ойлгохын тула ехээр оролдодог болоо. Тэдэнэр үдэшэндөө һургуулидаа ерэжэ, мууса ойлгоһон юумэеэ нүхэдһөө, багшанарһаа дахин һуража абана.

Багшанар оролдосотойгоор хүдэлнэ, зарим гээгдэнги һурагшадтай үдэшэндөө дабталга хэнэ.

Энэ һургуулида методическа хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана. Багшанар бэе бэеынгээ урогто оролсожо, дүй дүршэлөө андалдана. Олон жэл хүдэлһэн, дүршэл ехэтэй багшанар һая хүдэлжэ эхилһэн залуу багшанарта методическа туһаламжа үзүүлнэ. Предметнэ комиссинуудай хүдэлмэри һайнаар табигдаһанхай. Илангаяа хэлэнүүдэй предметнэ комисси һайнаар хүдэлмэрилнэ. Ород, бурят-монгол ба немецкэ хэлэ һурагшадта һайнаар ойлгуулха тухай элидхэл хэдэн дахин хэгдэһэн байгаа.

Хэлэнүүдэй предметнэ комиссие даагша, ород хэлэнэй ба литературын багша Мария Захаровна Янгутова һайнаар хүдэлжэ, хэлэнүүдэй багшанарта ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Өөрөө нээмэл ур[...] хэжэ, бусад багшанарта ме[...]ска һайн жэшээ харуулна.

Энэ һургуулида дүршэл [...] багшанар олон. Бурят-мон[...]лэнэй багша Д. Д. Дондоко[...] рагшадта түрэлхи хэлэ заа[...]наар ойлгуулна. Биологиин [...] Д. Д. Дондукова урогоо ех[...] холтойгоор үнгэргэнэ, х[...] ойлгуулха зүйлнүүдые зүбөө[...] лэнэ. Мүн элдэб турша[...]дэг. Тиимэһээ һурагшад энэ [...] медтэ дуратай, багшынгаа [...] юумые һайнаар ойлгодог юм.

Хори гаран жэл хүдэлжэ [...] багша Цогто Номтоевич [...] «5-дахи класста Б. Абидуе[...] хёолнуудые зааха дүй дүр[...]гэһэн элидхэл бэшэжэ дүүр[...]рэ элидхэлээ республиканск[...] дагогическа уншалгада» таб[...]

Тус һургуулиин багшанар [...] салай хүдэлмэри дээшэлүүл[...] жуугаар, ажалшадай дунда [...] политическэ хүдэлмэри [...] ябуулна. КПСС-эй XX съезд[...] териалнуудые «Коммунизм» [...] хозой малшад, һаалишад ба [...] шодто ойлгуулхын тула б[...] хоёр дахин санаар ябажа, [...] гүүртэнүүдтэ ошоо. Тэдэн[...] уласхоорондын байдал туха[...] рэлдөө хээ.

Б. Ба[...]

Ажаһуудалай темэдэ

Городой ажалшадай эрилтэнүүдые гүйсэд хангаха

1. ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

Республикын столицын хүн зоной ажаһуудалай эрилтые хангажа байха ёһотой олзоборилгын 100 гаран предприяти Улан-Удэ городто хүдэлмэрилнэ. Тус предприятинуудай олон тоото хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад түрэл Коммунистическэ партиингаа XX съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Партиин ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоолые дүүргэлтэ болгон тус предприятинуудай коллективүүд өөһэдынгөө хүдэлмэри дээрэ зарим тэды амжалта туйлаа. Тэдэнэр ажахын 1955 ондо урдахи жэлтэй сасуулбал үйлэдбэриингөө программые 30 процент ехээр дүүргээ. Оёдолой мастерскойнууд энэ үе соо 1.140 мянган түхэригэй продукци ехээр үйлэдбэрилөө. Нютагай промышленностиин болон олзоборилгын кооперациин предприятинууд 1955 оной түсэбые 104,9% дүүргээ. Тиихэдэ хүн зоной ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха хэдэ хэдэн предприятинууд нэмэгдэжэ нээгдээ. Тэрэ тоодо: шэнэ хубсаһануудые оёхо, мүн хуушан хубсаһануудые хадхаха, химическэ аргаар шэрдэн будаха ба сэбэрлэхэ, электроприборнуудые болон сабхи, ботинкануудые түргөөр заһабарилха гэхэ мэтын арбаад мастерскойнууд шэнээр нээгдээ.

Тэрээнһээ гадна, үнгэрэгшэ жэлдэ городой хүн зоной ажаһуудалай эрилтэдэ зорюулагдажа нилээд ехэ промышленна материалнууд гаргашалагдаа. 18 тонно һэеы, 2500 мянган түхэригэй нооһон, торгон ба хлопчатобумажна бүд гэхэ мэтэ тэрэ тоодо гаргашалагдаһан байна.

Мүн захигшадай эрилтые культурнаар хангаха хэрэг нилээд һайжаруулагдаа.

2. КАДРНУУДЫЕ БЭЛЭДХЭЛГЭ

Нютагай промышленностиин предприятинуудта хэдэн олон мэргэжэлтэй кадрнуудай хэрэгтэй байһаниинь мэдээжэ. Мүнөө хүн зоной эрилтэ үдэр ерэхэ бүри дээшэлжэ байна. Манай артельнүүдэй мастерскойнуудта элдэб олон янзын захяа ороно. Шэнэ хубсаһа оёхо, хуушаниинь хадхаха, элдэб маркын часынууд гэхэ мэтые заһабарилхаһаа эхилээд, хуушарһан элдэб амһартануудые шэнэдхэн заһабарилжа, ажалшадай эрилтэнүүдые ханганабди. Энэ даб дээрэ барагтай хүдэлмэри шэнгеэр харагдана. Гэбэшье эдээниие хэхын тулада имагтал мэргэжэлтэй хүнүүд хэрэгтэй болодог байна.

Энэ байдалые хараадаа абаһан предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар эмхидхэлэй горьтой хүдэлмэри хээ, хэнэшье. Үнгэрэгшэ жэлдэ богони болзорой курсануудта, мүн тус бүридөө һуража, 400 шахуу хүдэлмэришэд өөһэдынгөө мэргэжэлые дээшэлүүлһэн ба шэнэ мэргэжэл шудалһан байна. Тэрэ тоодо: 200 гаран оёдолшод, 8 эсхэгшэд ба 40 гаран парикмахернууд эдэ курсануудта ябажа өөһэдынгөө мэргэжэлые дээшэлүүлээ.

Тиихэдэ 74 оёдолшод, хэдэн эсхэгшэд, дотор хубсаһа оёдог хэдэн олон мастернууд бэлэдхэгдээ. Тэрээнһээ гадна, оёдолдо хүдэлмэриин шэнэ арга методые нэбтэрүүлхэ тухай асуудалаар 5 үдэрэй семинарта мастернууд хабаадажа, эрхим оёдолшодой ба эсхэгшэдэй дүй дүршэлтэй танилсаһан байна. Мүн тэрэшэлэн фотографиин хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха тухай асуудалаар городой фотографуудай семинар үнгэргэгдэһэн байна. Иимэ хэмжээ-ябуулганууд саашадаашье үнгэргэгдэхэ юм.

Ажаһуудалай хэрэглэлые хангадаг мастерскойнуудай хүдэлмэрие механизацилха тушаа хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаад, бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байна. Мүн һүүлэй жэлнүүдтэ манай олзоборилгын артельнүүд шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр яһала хангагдаа. Гансахан үнгэрэгшэ 1955 ондо элдэб түхэлэй маркын 60 гаран машинанууд абтаһан байна. Тиихэдэ гутал оёдог, заһабарилдаг мастерскойнуудта гуталнуудые сабуугаар няажа заһабарилха арга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

3. ДУТАГДАЛНУУДЫЕ ДАРЫ УСАДХАХА

Нютагай промышленностиин ба олзоборилгын кооперациин, ажахын, партийна ба профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд арад зоной ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангадаг предприяти бүхэндэ ажалые зүбөөр эмхидхэжэ, тэрэнэй үндэһөөр ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, ажалшадай захилые һайн шанартайгаар саг болзор соонь дүүргэхэ гэжэ оролдоногүй. Предприятинуудай хүдэлмэрие һайжаруулха ба нарижуулха тушаа ажалшадай оруулһан дурадхалнуудые хараадаа абаха, тэдэнэй зүгһөө ороһон гомодолнуудта анхаралтайгаар хандажа, предприятиингаа хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые дары усадхаха хэмжээнүүдые тэдэнэр абаха ёһотой.

Бурмонпромсоведэй правлениин ба олзоборилгын артельнүүдэй хүтэлбэрилхы зарим хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд, тэрэ тоодо городской Соведэй гүйсэдкомой нютагай промышленностиин таһаг арад зоной ажаһуудалай эрилтые хангаха предприятиие үргэдхэхэ тухай, тэдэнэй хүдэлмэрие һайжаруулха тухай анхаралаа багаар табина.

Хэдэ хэдэн предприятинууд үйлэдбэриингөө түсэбые зарим талаарнь дүүргэдэггүй байха юм. Жэшээнь, Железнодорожно районой промкомбинат мебель заһабарилха жэлэйнгээ түсэбые миин 10 процент, тиихэдэ «Красный путь» гэжэ артель культурна хэрэгсэлнүүдые заһабарилха түсэбөө арайхан гэжэ 57 процент дүүргэһэн байна. Городой центрһээ холо байдаг Аршан, Шишковко, Горькиин нэрэмжэтэ гэхэ мэтын посёлогуудта ажалшадай ажаһуудалай эрилтэнүүдые гүйсэд хангаха оёдолой, дархалалгын, сабхиин мастерскойнууд үсөөн байна. Тиимэһээ тэндэхи ажалшадай эрилтэ хангагданагүй. Дэгэл хубсаһа, гутал, сабхи азһабарилдаг мастерскойнууд ажалшадай захилые шанар муутайгаар дүүргэжэ, саг болзороо алдажа, хүнүүдые хэдэн удаа ябуулна.

Үбэлэй ба зунай хубсаһа, мүн сабхи болон бэеы гуталнуудые уллахада хэрэгтэй материалнууд олонхи мастерскойнуудта байдаггүй. Үхибүүдэй, тусхайлбал, һургуулиин наһатанай хубсаһые шэнээр оёхо, хуушаниинь хадхаха захилые тэрэ дары, һайн шанартайгаар дүүргэхын түлөө хүсэд оролдолго гаргагданагүй. Энэ хүдэлмэри дүүргэхэ тусгаар мастерскойнуудые городой район бүхэндэ нээхэ, хэрэгтэй материалаарнь дүүрэн хангаха ёһотойбди.

Мүн городой коммунальна ажахын организацинуудай хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнууд бии. Городской Соведэй коммунальна таһагай, мүн промышленна предприятинуудай мэдэлэй банинууд, механическаар хубсаһа угаадаг газарнууд, парикмахерсканууд ажалшадай эрилтые хүсэд дүүргэнэгүй, заримдаа халуун уһагүй байдаг, хүнүүдэй үгэһэн хубсаһануудые муухайгаар угаана, үгышье болгодог. Захигшадта шэрүүнээр хандадаг, тэдэнэй оруулһан дурадхал ба гомодолнуудта анхаралаа табидаггүй, миин хаяжархидаг ушарнууд үшөөл олоор үзэгдэдэг. Тэрэшэлэн худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, транспортна организацинуудай хүдэлмэридэ дутагдалнууд бии байһаар.

4. ОЙРЫН САГТА ИИМЭ ХҮДЭЛМЭРИНҮҮД ХЭГДЭХЭ

Коммунистическэ парти ба советскэ правительство болбол хүн зоной ажаһуудалые саашадань һайжаруулха хэрэгтэ мүнгэ зөөри жэл бүри ехээр һомолдог байна.

Һаяхан болоһон, КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд соо ажалшадай байдалые улам са[...] һайжаруулха, эрилтэнүүдынь хангаха хэрэгтэ мүн лэ уг[...] анхарал табигдана.

Һаядаа Улан-Удэ городто [...]ной ажаһуудалай эрилтые [...] промышленна 2 шэнэ к[...] нээгдэхэ юм. Мүн хубсаһ[...] химическэ аргаар сэбэрлэх[...]хэ, утюгдэхэ, захигшын ха[...] тэрэ дары хубсаһынь сэ[...] гү, али заһабарилдаг ма[...] нээгдэхэ юм.

Городой хажуугаар байд[...]логуудта, промышленна пре[...]нуудай дэргэдэ, нэрлэн хэл[...]лэй заводой, сэмбын ф[...] ПВЗ-гэй дэргэдэ арба гара[...] мастерскойнууд шэнээр нээг[...] Малгай, элдэб янзын хубсаһ[...] оёлго механизацилагдаха.

Арад зоной олоор сугла[...]зарнуудта (театрнуудай, па[...] дэргэдэ), городой центртэ с[...] бэрлэхэ, жэжэ заһабари хэ[...]нууд нээгдэхээр хараалагда[...]

Эдэ бүхы хэмжээнүүдые [...]гэдэнь городской ба районно[...]дүүдэй, нютагай промы[...]стиин, олзоборилгын коопера[...] худалдаа наймаанай организ[...]дай хүтэлбэрилэгшэд олзоб[...] артельнүүдэй хүдэлмэридэ [...] туһаламжа үзүүлжэ, тэдэнэй [...] ябуулгада нарин нягта [...] шалгалта хэжэ, хараалагда[...]жээ-ябуулгануудаа, мүн [...] дүүргэхэ хэрэгтэнь хододоо [...]зэргэтэй.

И. ЕЛШИН, горо[...]
Соведэй гүйс[...]
нютагай промышле[...]
таһагые [...]

Редакторай о[...]
О. ГОМБО[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора—32-74. отв. секретаря—27-37. партийной жизни, сельского хозяйства —47-59 пропаганды и переводов, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00705. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 1[...]